

Iskra

26

Pismo predsedstvu SFRJ

Delavci Iskre, zbrani v Sori pri Medvodah na tradicionalni proslavi dneva borca — dneva Iskre vam pošiljamo pozdrave in najboljše želje za vaše odgovorno delo.

Že enainštirideset let mineva odkar je iz skromnih zametkov vzniknila Iskra in se z leti razvijala in krepila v mogočen kolektiv kakršen je danes.

Letos je geslo naše pridelitve SMO ZNANJE IN MLADOST. Z njim želimo izraziti naše trdno prepričanje, da nas bo le znanje — na vseh ravneh družbenega življenja — uspešno popeljalo v inovativno in sodobno družbo. Znanje in ustvarjalna sposobnost nas vseh je pogoj za hitrejši gospodarski razvoj, za odprtost v svet in za dobro življenje doma.

V Iskri, ki je eden izmed največjih jugoslovanskih izvoznikov, se zavedamo, da je naše mesto lahko le v gospodarstvu, ki bo odprto v svet in bo sposobno enakopravno sodelovati v mednarodni delitvi dela ter v razvijanju višjih oblik gospodarskega sodelovanja.

Zato podpiramo vsa tista prizadevanja in rešitve, ki stremijo k delovanju tržnih zakonitosti in hitrejšemu tehnološkemu razvoju, kar morajo zagotoviti ustrezni sistemski ukrepi. Med Iskraši pa je za to dovolj znanja, sposobnosti in volje.

DELAVCI ISKRE

Sora pri Medvodah, 4. julij 1987.

Izvoz, likvidnost, zaposlovanje

V ponedeljek, 6. julija, je bila zadnja seja kolegija glavnih direktorjev naših delovnih organizacij pred letnimi dopusti. Predsednik poslovnega odbora SOZD Iskra Franc Šifkovič je v uvodu zelo pozitivno ocenil pravkar minuli dan Iskre in borca, ki je potekal v lepem vremenu, organizacijsko in vsebinsko brezhrebno ter brez slehernih zapletljivosti in nevšečnosti. Ob tem je izrekel v imenu kolegija in svojem imenu vse priznanje organizatorjem letošnjega dneva Iskre iz DO Delta, ki so se kot prireditelji in organizatorji dneva Iskre zelo potrudili in bili pri izvedbi programa zelo domiselni in izvrjni. Hkrati je zaželel vse najboljše Iskrašem iz Železnikov, ki bodo organizatorji dneva Iskre in borca prihodnje leto.

Prvi je na seji kratko poročal o zunanjetrgovinski menjavi SOZD Iskre v letošnjem prvem polletju Janez Vipotnik. Povedal je, da smo v prvem polletju izvozili za 130 milijonov dolarjev blaga, kar predstavlja 42% letnega izvirnega plana in hkrati 1% več kot v istem obdobju lani. Na razviti zahod je od te vsote šlo 64 milijonov dolarjev, kar predstavlja 52% letnega plana na to območje in pomeni hkrati 10% več kot v istem obdobju lani. Izvoz v dežele v razvoju je znašal 27 milijonov dolarjev, vendar je ob tem treba omeniti, da se te dežele ubadajo z istimi deviznobilančnimi problemi kot mi sami. Občutno pa je padel izvoz v dežele SEV. Kljub vsemu temu lahko zapišemo ugotovitve, da predstavljajo omenjeni izvozni rezultati še kar zadovoljiv dosežek ob znanih zunanjetrgovinskih in deviznih težavah našega gospodarstva in celotne Jugoslavije v tem trenutku.

Za njim je o likvidnostni problematiki spregovoril Fabio Škopac in podal tudi pregled zadolženosti naših DO. Škopac je resno opozoril na trenutni likvidnostni položaj v Iskri in pri tem zlasti omenil izredno visoko vrednost iskraških zalog, ki bi, zmanjšane vsaj za 10%, in to bi bilo moč doseči, precej olajšale likvidnostne težave Iskre. Zato so ugotovili in tudi sklenili, da je treba povsod, pri vseh DO in TOZD pripraviti načrte za zmanjšanje zalog, zlasti tam, kjer tega še niso storili, odprodati je treba, pa čeprav s popustom, neidoče izdelke, pri čemer je treba še zlasti pregledati delo nabavnih služb, ki pogosto delujejo mimo potreb ustreznih nabav za nemoteno reprodukcijo in proizvodnjo.

Kritične točke v sistemu SOZD Iskra je ocenil Franc Šifkovič, pri čemer je poudaril, da se je v Iskri že začelo proizvodno prestrukturiranje v smislu novih in modernih tehnologij ter proizvodnje, to

pa nujno prinaša s seboj tudi tako imenovane tehnološke viške delavcev. Vprašanje tehnoloških viškov bo postalo pereče tudi v prihodnje in Iskra bo storila vse, da bi te delavce, ki niso po svoji krivdi ostali brez dela, bodisi prekvalificirala, bodisi premestila v svojem okviru in pri tem poiskala

še druge možnosti za razrešitev te problematike. Eden izmed prvih ukrepov mora biti v tem smislu, po Šifkovičevih besedah, prenehanje zaposlovanja v Iskri novih delavcev vse tja do ravni srednješolske izobrazbe, medtem ko morajo biti odprta vrata še naprej strokovnjakom in kadrom

z visoko izobrazbo, saj bomo le tako lahko kos vse večjim zahtevam moderne, nove in visoke tehnologije, ki se danes čedalje bolj uveljavlja na vsem svetu. Mimo ostalega so obravnavali še problematiko DO Telematika in Delovne organizacije Mikroelektronika.

Po kolegiju je bilo tovariško srečanje, na katerem so se poslovili od nekaterih dosedanjih članov PO SOZD Iskra, ki so odšli bodisi v pokoj, bodisi na druga delovna mesta v okviru Iskre ali zunaj nje. V pokoj sta odšla Ivan Cvar in Jože Hujs, medtem ko so na druga delovna mesta odšli Ivo Banič, Pavle Cantar, Miloš Kobe in Ilija Medič.

D. Ž.

Podelili priznanja ZT šole in šole za kakovost

V Iskri poslovni stavbi so 8. junija slovesno obeležili zaključek 8. zunanjetrgovinske šole in 3. Šole področja kakovosti. Poleg predsednika PO SOZD Franca Šifkoviča, direktorja IC Janeza Vipotnika, predstavnikov DPO in samoupravnih organov, je podelitvi priznanj prisostvoval tudi dr. Zarijan Fabjančič, prodekan za študentske zadeve na EF, ki je v pozdravnem nagovoru spregovoril o tesnih in plodnih povezavah med Ekonomsko fakulteto in Iskro. Iskra se je odločila, da omenjeni obliki strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja svojih delavcev, ki delajo na ključnih področjih organizira v sodelovanju z Univerzama v Ljubljani in Mariboru. Zunanjetrgovinsko šolo je uspešno zaključilo 18 udeležencev, Šolo področja kakovosti pa 28.

Izobraževalni program ZT šole je sestavljen iz izbranih splošnih in posebnih tem, ki celovito pokrivajo področje mednarodnega ekonomskega poslovanja organizacije zd-

ruženega dela. Nova specifična in interdisciplinarna znanja, ki jih terjajo zunanjetrgovinsko poslovanje Iskre in mednarodno okolje, izhajajo iz teoretičnih osnov in so močno naravnana na aktualna vprašanja družbeno-ekonomske in poslovne prakse s končnim poudarkom na Iskri problematiki mednarodnega poslovanja.

Program Šole področja kakovosti pa vsebuje znanja, ki pokrivajo integrirani sistem zagotavljanja kakovosti ter posebne teme o potrebni tehnični informatiki. V vsebini šole so vključene tudi metode in tehnike, ki so potrebne za uspešno vodenje delovnih enot v službi kakovosti.

Namen obeh izobraževalnih programov je usposobiti mlade in uspešne strokovne delavce za vodstvene delavce v zunanjetrgovinskem poslovanju in področju kakovosti v Iskri.

I. S.

Evropska organizacija za obvladovanje kakovosti in celovito obvladovanje kakovosti pri Philipsu

S skupino sodelavcev na področju kakovosti iz Iskre, mnogo manj nas je bilo kot na vsakoletni Elektroni, ali Productroniki, sem se udeležil letne konference EOQC. Letos je bila v Münchnu konferenca, ki daje vsako leto možnost pregleda nad razvojem zagotavljanja in obvladovanja kakovosti v svetu, spoznati na posameznih predavanjih dosežke različnih tudi sorodnih organizacij in možnost srečati se s strokovnjaki na področju kakovosti.

Konferenca je imela osem glavnih tematskih skupin in skoraj 100 referatov. Teglavnetematske skupine, ki pomenijo tudi poudarke vsako leto so bile naslednje:

- kakovost in vodenje kakovosti
- sistemi za zagotavljanje kakovosti
- računalniško podprto zagotavljanje kakovosti
- zagotavljanje kakovosti pri razvoju novih izdelkov
- kakovost in stroški
- krožki kakovosti
- zagotavljanje kakovosti SW,
- zanesljivost

Ker je delo kongresa potekalo hkrati v petih skupinah, sem si na osnovi programa izbral tiste referate, ki so bili blizu moje strokovne usmerjenosti in hkrati pomembni za prizadevanja in probleme, ki jih imamo v Iskre. Tako sem se udeležil tudi referata H.U. Frer iz firme Phillips v Hamburgu z naslovom »Trnova pot od obvladovanja do celovitega obvladovanja kakovosti« (The rough road from QC to TQC).

Naj na kratko povzamem referat. Vodstvo organizacije, na čelu s predsednikom, je pripravilo in izvedlo program za celovito obvladovanje kakovosti. Referat je v svojem referatu, ki je vzbudil veliko pozornost, podal najprej izhodiščno stanje firme v sedemdesetih letih, kjer je kakovost temeljila predvsem na zahtevah oddelkov za kakovost, ki so v policijskem smislu vztrajali na odgovornosti proizvodnje za kakovost.

Sprememba filozofije organizacije

Avtor navaja, da je bilo najprej treba spremeniti filozofijo organizacije. Danes se sprašuje, kako so mogli v 70. letih delati toliko drugače. Predsednik organizacije je za začetek pripravil 10 točk, kako pristopiti k programu izboljšanja kakovosti. Naj naštejemo nekaj teh točk:

- Izboljšanje kakovosti je naloga vodstva
- Zadovoljiti želje kupcev je cilj številka 1
- Vključiti je treba vse philipsovece
- Postopek mora biti sistematičen in trajen
- Vključiti morajo dobavitelje
- Osnova je vzgoja in izobraževanje
- Vse informacije morajo biti podrobne in dostopne.

Program so izvedli na ta način, da so pripravili način izvedbe, pretežno s seminarji in uvedli temeljna načela sistema v celotni organizaciji. Temu so sledili seminarji za usposabljanje o posameznih vprašanjih. Na koncu so bili prav vsi delavci informirani napol, ali celodnevno tečaj o potrebi celovitega obvladovanja kakovosti in, da je treba pripraviti svoje lastne aktivnosti v okviru celovitega programa. Na ta način so usposobili samo v ZRN prek 35.000 ljudi.

Spremljanje aktivnosti

Niso se zadovoljili samo s tem, da so postavili in izvedli program, ampak so tudi spremljali in ugotavljali dobre in slabe posledice podvzetih ukrepov.

Kot najbolj pomembno se je pokazalo samo vodenje. Pokazalo se je, da se s presojanjem dnevnega dela odgovornih vodij napovedovati uspeh, ali neuspeh pri delu. Pri tem je ta ocena temeljila na naslednjih kriterijih:

- izboljšanje razporeditve lastnega dela
- politika kakovosti za lastno področje delovanja
- sistematično vodenje izboljšav v lastnem delovnem področju
- postavljanje primerov pri vsakodnevnom delu.

Pokazalo se je, da so izvršni vodje sektorjev in služb največji problem pri uvajanju celovitega obvladovanja kakovosti. Ne zato, ker niso spoznali logike, ali koncepta pristopa, temveč bolj, ker niso bili prepričani, da bo to dobro tudi za njihovo lastno delo in ne samo za aktivnosti, ki so jih morali izvajati.

Z namenom nadaljevati s pričetim programom in se izogniti že storjenim napakam, tudi teh je bilo nekaj, se je vodstvo odločilo za naslednje postopke:

- presoja procesa celovitega obvladovanja kakovosti dvakrat na leto
- ponoven pregled projektov za izboljšave dvakrat na leto
- planiranje projektov za izboljšave enkrat na leto.

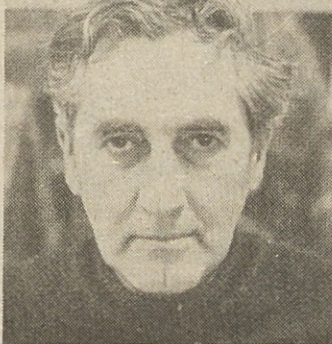
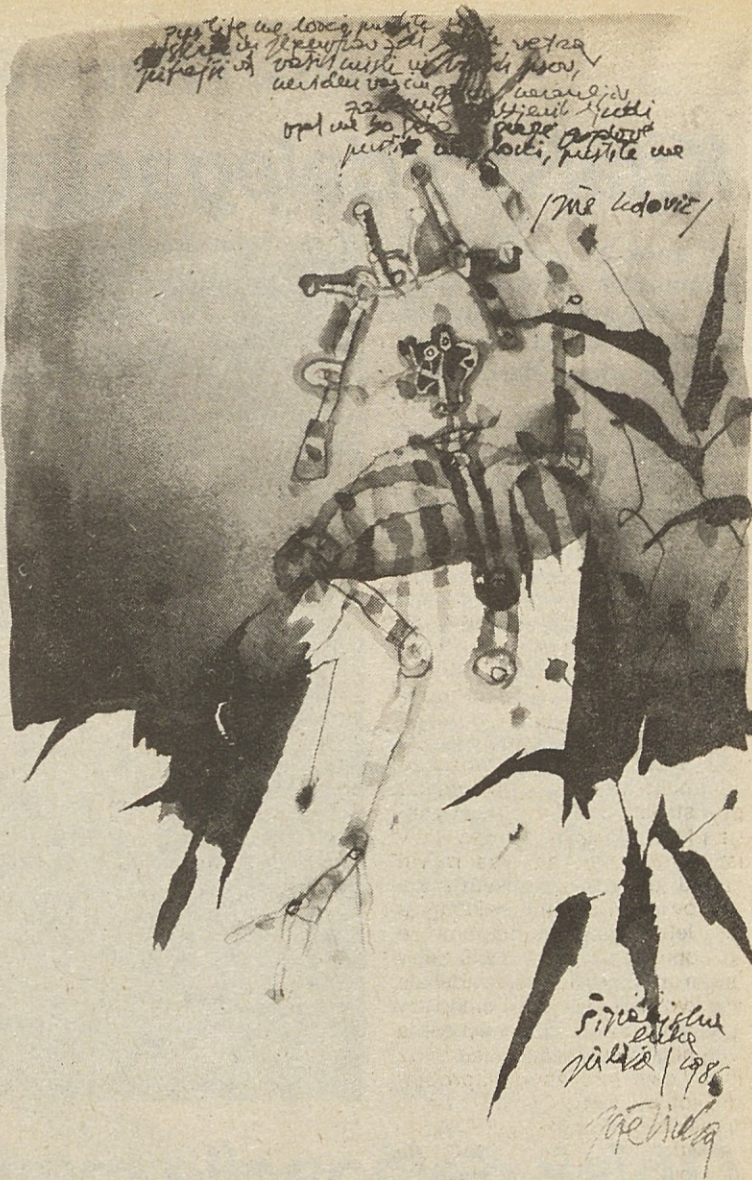
Tak pristop je aktivnosti stalno pospeševal in ustvaril pogoje za nenehne napredek. Presenetilo je pri tem dejstvo, da ni bilo nobenih težav kako prepričati delavce in predelavce o pomembnosti CEOKA in jih pripraviti do tega, kako odstranjevati že storjene napake.

Se teže je šlo, če so neposredni predpostavljeni delovali kot vodje krožkov, ali pa kot vodje izobraževali svoje sodelavce.

Primeri doseženih rezultatov. Avtor je navedel že vrsto konkretnih primerov, kaj je bilo mogoče storiti na najrazličnejših področjih, saj poudarja, da je mogoče samo s skupnim delom na različnih področjih doseči izboljšave in aktivirati množice sodelavcev.

Naj na koncu dodam še lastni komentar. Nemški Philips je pod vodstvom svojih direktorjev na čelu s predsednikom postavil in tudi uspešno realiziral program celovitega obvladovanja kakovosti in dosegel tudi v enakomernem smislu dobre rezultate. Verjeli so in delali nekaj let — pod vplivom močne konkurence in težav v 70. letih in dosegli dobre rezultate. Ali ne bi kazalo tudi v Iskre ubrati tako skupno pripravljeno, skupno zastavljeno in enotno vodeno pot? Naše težave že leta in leta prav dobro poznamo.

LOTAR KOZINA

Ciuha

akvarel – aquarell

Razstava posvečena pesniku:
»Hommage à Jože Udovič«

30. 06. – 21. 07. 1987

Poslovni center Iskra
Trg revolucije 3, 61000 Ljubljana

otvoritev razstave 30. 06. 87 ob 18. uri

V avli Iskrine poslovne stavbe razstavlja svoje akvarele akademski slikar Jože Ciuha. Cikel, ki ga umetnik tokrat predstavlja javnosti, je posvečen umrlemu pesniku Jožetu Udoviču, vendar ne kot upodobitev njegovega pesniškega sveta, ampak kot vsebinsko in oblikovno povsem neodvisno stvaritev.

Otvoritev razstave 30. junija so slavnostno obeležili z recitalom Udovičevih poezij, v Iskrinem imenu pa je pomen tega kulturnega doživetja predstavil Miloš Kobe.

I. S.

Kitajska delegacija v Iskri Telematiki

V torek, 23. junija, je Iskra Telematiko obiskala kitajska delegacija iz province Sichuan, ki jo je vodil guverner Jiang Minkuang.

Visoke goste so pristrčno sprejeli predstavniki SOZD in delovne organizacije ter jim razkazali proizvodnjo telekomunikacijskih izdelkov. Gospodarsko sodelovanje med Iskro in kitajskimi podjetji je namreč dokaj bogato (že pet dolgoročnih proizvodnih kooperacij) in vse kaže, da se bo še okrepilo.

Guverner Jiang Minkuang je pohvalil visoko raven naše tehnologije in zagotovil nadaljnje razširjanje Iskrinih izdelkov v kitajskem prostoru. Odpirajo se možnosti za sodelovanje Telematike pri posodabljanju telefonskega omrežja v Čengduju, in sicer z digitalnima sistemoma SI 2000 in SI 12.

Franc Šifkovič, predsednik poslovnega odbora SOZD, je gostom povedal, da bo Iskra naslednje leto pripravila na Kitajskem že drugo razstavo svojih izdelkov. Ob tej priložnosti jim je izročil tudi prvo Iskrino propagandno publikacijo v kitajskem jeziku.

Kazimir Mohar

Obisk delegacije ministrstva zvez ZSSR

Zadnje tedne je poslovno in politično življenje Iskre Telematike postalo dokaj razgibano. Med najbolj pomembnimi dogodki velja zabeležiti obisk delegacije Ministrstva zvez ZSSR, ki so jo sestavljali vodilni predstavniki s področja telekomunikacij.

Sovjetski gostje — A.A. Aljošin, načelnik glavne uprave za lokalno telefonijo, J.M. Melnikov, namestnik ministra zvez RSFSR, M.N. Zaharov, načelnik glavne uprave za proizvodnjo sredstev zvez in S.K. Sergejčuk, namestnik načelnika uprave za mednarodne stike — so se seznanili z Iskrinimi novimi dosežki na področju sistemov in prenosov. Tako so si v Telematiki, kjer jih je sprejel glavni direktor Andrej Polenec s sodelavci, ogledali proizvodnjo sodobnih digitalnih central. Veliko zanimanje so pokazali za SI 2000, plod ustvarjalnega znanja naših strokovnjakov in SI 12, katerega osvajanje postaja intenzivnejše. V Iskrinem Centru za elektrooptiko pa so jim predstavili proizvodnjo optičnega vlakna.

Razgovori o poslovnem sodelovanju so potekali ugodno. Naši strokovnjaki uspešno rešujejo nekatere tehnične probleme, ki so se pred nedavnimi pojavili na objektih v Sovjetski zvezi (lokalna centrala v Moskvi). Tako je v prihodnje možno pričakovati naročila za digitalne telekomunikacije in sisteme optičnega prenosa, oz. nadaljnjo krepitev gospodarskih odnosov.

Kazimir Mohar

Svetovna letalska razstava

Vsi, ki v svetu kaj pomenijo, vlagajo znanje in napredek tudi v letalstvu

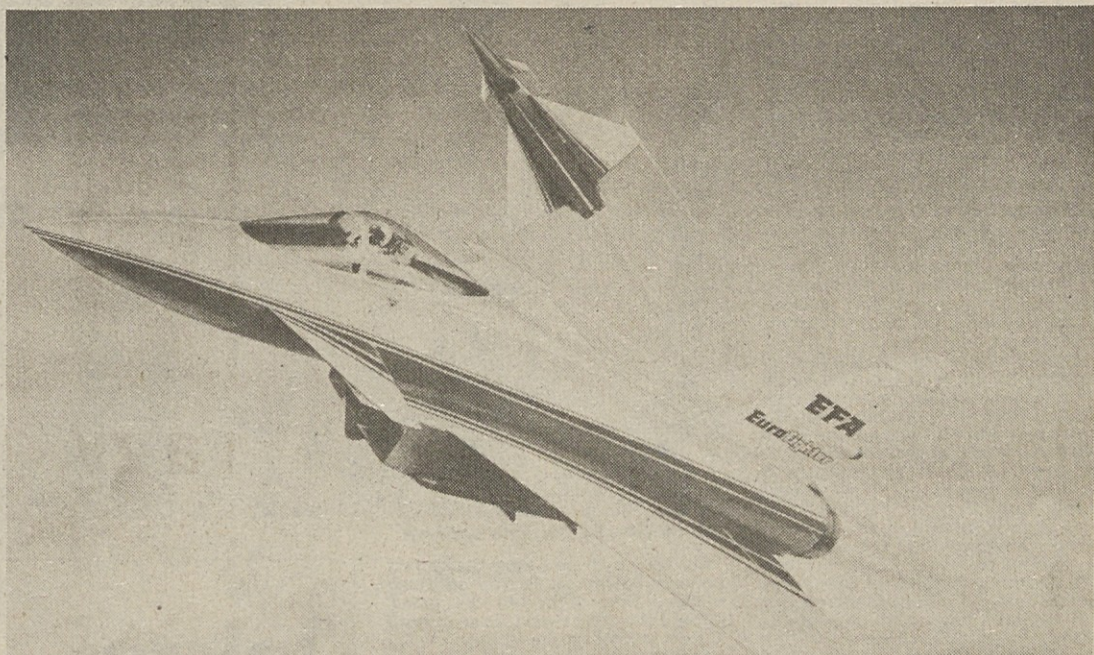
Pred nekaj dnevi so v metropoli Francije, v Parizu, zaprli sedemintrideseto svetovno razstavo letal in vesoljske tehnike. Ta največji svojevrsten dogodek si je ogledalo v desetih dnevih pol milijona ljudi z vsega sveta, ki so imeli res kaj videti. Svoje najnovejše izdelke je namreč predstavilo kar 1455 razstavljalcev iz 31 držav, nekateri med njimi pa so bili zanimivi tudi za novogoriško Iskra Avtoelektriko. Iskra Avtoelektrika, letala in vesoljska tehnika. Za nepoznavalca razmer to nikakor ne gre skupaj in vendar! Treba je gledati v prihodnost, treba je slediti najnovejšim trendom na vseh področjih, tudi na letalskem, kjer igrajo najvidnejšo vlogo razni električni krmilni sistemi, profesionalna elektronika, najnovejši motorji in generatorji.

Čeprav je v tem trenutku glavni proizvodni program Iskre Avtoelektrike usmerjen na zanesljiva »trda tla« in bo kot tak ostal glavni vir pridobivanja dohodka tudi v nadalje pa lahko znova zapišemo, da deluje v Avtoelektriki ena izmed proizvodnih TOZD, ki se je z nekaterimi svojimi izdelki — na primer specialni električni rotacijski stroji — že uspešno vključila v profesionalne programe. To področje je dokaj široko, pred seboj ima pestro vizijo, torej perspektivni program, vendar z določenim priokusom realnosti. Tu se je potrebno še kako zavedati, da imajo vsi taki osvojeni programi pred seboj le kratko življenjsko dobo, na katero vpliva nenehen svetovni trend napredka, ki mu je potrebno nenehno slediti in osvojene programe posodabljanje, oz. trezno zamenjavati.

Vsi, ki v svetu kaj veljajo, vlagajo dandanes največja znanja in napredek na področje letalstva in vesoljske tehnike. Tej svetovni revoluciji se želi pridružiti tudi Iskra Avtoelektrika. To željo vidi predvsem v spoznanju, da vse več prvotno vpeljanih hidravličnih sistemov za krmiljenje v letalih in tudi pri drugih vozniških sredstvih vse bolj zamenjujejo električni krmilni sistemi, vzporedno s tem pa se povečujejo zahteve po razpoložljivi električni energiji. Zato vidijo v Iskri Avtoelektriki možnost nastopa pri novih projektih tudi z njihovimi motorji in generatorji za profesionalno uporabo.

Svetovno letalsko razstavo v Parizu je obiskal in si jo ogledal tudi predstavnik Iskre Avtoelektrike Stojan Markič. Njegova naloga je bila tudi vzpostavitev stikov v smislu spoznavanja interesantnih in najnovejših dosežkov, kar je praktično opravil pri vseh vodilnih proizvajalcih letalske industrije. Seveda je poskušal biti zaradi presenetljive in izredno obsežne razstave selektiven in je več podatkov zbral le pri proizvajalcih električne opreme, ki bi lahko v prihodnosti postala del programa Iskre Avtoelektrike.

Konkretno pa je vzpostavil skoraj presenetljiv kontakt (kot ga je ocenil) s svetovno znano firmo Auxilec, ki nastopa v okviru kampanije Thomson — Lucas. Pri iskanju kooperacijskega sodelovanja in drugih možnosti je prav pri njih na-

Eden izmed avlonov razstavljen na pariškem salonu

letel na pozitiven odgovor, ne samo na proizvodnem področju, pogovori so se zasukali tudi v smeri sodelovanja na razvojno-raziskovalnih dejavnostih. Njihovemu predstavniku so predstavili možnosti za vključitev Avtoelektrike, kot proizvajalca energetskega sistema za nadzvočna letala in se že dogovorili za srečanje, ki naj bi bilo letošnjega septembra v Novi Gorici.

Kot nam je vsem znano, je v avtoelektričnih izdelkih iz novogoriške DO že močno razširjena tudi elektronika, vendar pa je področje letalske elektronike tako specifično in razvito na povsem drugi ravni zanesljivosti in obsežnosti delovanja ter drugačnem ekonomsko-konstrukcijskem konceptu, da bi bilo vključevanje z elektriko za Avtoelektriko prevelik zalogaj. Če bi že v tem trenutku pogledali na prvo možnost za vključitev Avtoelektrike na to področje, bi bili to generatorji za napajanje omrežja v razponu z močjo od 10 do 40 KW. Seveda pa so v celoten sistem vključeni tudi elektronski regulato-

rji in drugi transmisijski sestavi, ki bi seveda s pomočjo drugih delovnih organizacij v naši SOZD Iskra lahko dobili svoj proizvodni prostor tudi v Avtoelektriki.

Seveda je obtem zanimivo razmišljanje, koliko časa bi potrebovala Avtoelektrika, da bi se pridružila, oz. da bi dohitela tiste svetovne proizvajalce, ki že imajo svoje proizvode »visoko nad oblaki«. Čeprav je »zemeljski« program Avtoelektrike še vedno usmerjen v velikoserijsko proizvodnjo in ni toliko tehnično revolucionaren in visokokakovosten (čeprav je to glavna skrb in delo v TOZD Inštitut) pa že lahko ocenimo nekatere izdelke za profesionalne, za namensko porabo, kot visokokvalitetne in povsem zanesljive. O tem pričajo tudi sodobne rešitve kopenskih vozil, ki imajo v svoji sestavi povsem iste generatorje in druge komponente letala. To je gotovo še dodatna vzpodbuda za možnost vključevanja na to področje. Seveda pa je čas, ki bi bil potreben za ta pristop težko napovedati, saj je vključevanje odvisno tudi uspehov

na ostalih področjih ter od nadaljnjega pridobivanja znanja in sposobnih kadrovskih ekip. Vsekakor pa pride v poštev v prvi fazi tudi licenčni pristop k proizvodnji letalskih komponent.

Gledano skozi oči Avtoelektrike so bili na svetovni letalski razstavi najzanimivejši dosežki na področju generatorjev, kjer je dosežena osupljiva specifična moč na enoto mase. Podobno velja za enosmerne motorje — aktuatorje, ki so s prodorom novih magnetnih materialov iz redkih zemelj praktično edinstveni »izvršni organ« pri

sodobnih krmilnih sistemih. Za ključnega obiskovalca razstave pa je bila seveda najzanimivejša prezentacija letalskih vrlin posameznih letal v zraku nad Parizom. Udeležba na tako bogato obloženi razstavi pomeni seveda vsakemu obiskovalcu nepozabno doživetje. Na enem mestu združena vrhunska tehnika in skorajda neverjetni dosežki dokazujejo progresivni porast tehnike v zadnjem letu. Med prve vzroke, da je temu tako, lahko uvrstimo konkurenčno borbo med vodilnimi proizvajalci, še bolj v ospredju pa je človekova neustavljiva želja po odkrivanju novih, še boljših dosežkov.

Ta želja, ki sicer je dokaj prisotna v Avtoelektriki, mora priti še bolj v ospredje, da nam tehnično razvite dežele ne uidejo predaleč, kar najbolj jim moramo s tehničnim napredovanjem slediti, to pa je porok, da se bo morda v perspektivi tudi Avtoelektrika predstavila s svojimi dosežki na podobni razstavi.

Marko Rakušček

Idrijski alpinisti v Iskri Rotomatiki

Idrijska alpinistična odprava je odšla v Ande. Prvo preplezali južnosteno Santa Cruz. Opravili so 15 vzponov, dva prvenstvena. Nova preplezana smer se imenuje Idrijska — to je enekaj naslovov članov, ki so bili objavljeni letošnjega junija v sredstvih javnega obveščanja in tako seznanili bralce o izrednem podvigu, ki ga je v daljnem Peruju v Andih dosegla 14-članska samostojna idrijska alpinistična odprava. Danes že lahko zapišemo, da je uspeh teh pogumnih idrijskih fantov toliko večji in popolnejši, saj so se vsi srečno vrnili domov med svoje drage, prijatelje, sodelavce in znanke, kar so posebej poudarili tudi na tiskovni konferenci, ki so jo pripravili minuli torek v delovni organizaciji Iskra Rotomatika v Spodnji Idriji.

Konference so se udeležili tudi predstavniki delovnih organizacij in sponzorjev, ki so finančno in tudi sicer podprli odpravo, za to pomoč pa so se idrijski fantje še posebej izkazali. Kljub stiski z dragocenimi devizami so jim v tej južno-ameriški državi kupili skromna darila, izdelke ljudske umetnosti: tamkajšnjih prebivalcev, ki so jih razdelili na torkovi konferenci. Prejeli so jih Iskra Rotomatika, Spodnja Idrija in Progres Slovenj Gradec kot sponzorja ter Skupščina občine Idrija, TKS Idrija, Psihiatrična bolnica Idrija, IMP, TIO Idrija, Mestni muzej in Elektro Tolmin, ki so tako, ali drugače pomagali neustrašnim alpinistom. Med drugimi se je za prejeto spominsko darilo zahvalila tudi predsednica skupščine občine Idrija in poudarila velik pomen uspeha, ki ga je odprava dosegla. Ni pa pozabila omeniti tudi njihovega udarniškega dela pred odpravo, s katerimi so si priskrbeli polovico sredstev v kupčku 15 milijonov dinarjev, kolikor je odprava stala.

Tiskovna konferenca je bila izredno zanimiva, prepletena z vtisi, ki so jih doživeli idrijski alpinisti v enem mesecu v Andih. Doživeli so udeležencem predstavili tudi s pomočjo diapozitivov, kar je imelo vse skupaj še poseben čar, saj so bili izredno kvalitetni. Gledalec je imel občutek, kot da v živo spremlja na primer podvig Emila Tratnika, vodje odprave, kako uspešno premaga, skupaj s tovariši Andrejem Luznikom, Petrom Poljancom in Zarkom Trušnovcem še nepreplezano južno steno 6259 metrov visokega Santa Cruz. To je stena, ki je doslej pokazala zobe že marsikateri odpravi, leštim Idričanom ne. Vanjo so vstopili 7. junija, za doseg cilja pa so morali plezati

polnih 18 ur. Iz oči v oči so se srečali z različnimi nevarnostmi in nepravilnostmi. Že kmalu po vstopu v steno niso imeli več sreče z vremenom, klin je komaj prijel v trd, predvsem pastirski ledenik, ki se nagiba od 60 do 65 stopinj. Bili so primeri, da jim je 40-metrski »štrik« služil le za orientacijo, da so pač vedeli, da so 40 metrov višje, itd.

visokem Palcarju Sur tudi najmlajši udeleženec odprave, 17-letni Aleš Hladnik, da so se v »dolini« srečali z Indijanci, ki so jim skuhalo celokrompir itd. in, daso nadvse zadovoljni, da jim je ta veliki podvig uspel.

Konferenca je minila tudi v znamenju njihovih nadaljnjih načrtov. Naj ome-

nimo le enega. Njihova največja želja je, da bi s samostojno primorsko odpravo obiskali daljnjo Himalajo in se uspešno povzpeli na njene osemstisočake. Tako hrabri kot so, zaslužijo vso podporo ter seveda, da bi se jim ta želja uresničila.

Marko Rakušček

Del idrijske alpinistične odprave

Da, take podvige so predstavljali na zanimivi konferenci ter, da so poleg »njihove« smeri opravili še 15 vzponov, od tega dva prvenstvena, da so porabili kar ves teden za aklimatizacijo v dolini pod šeststisočaki, da je bil na 6120 metrov

Iskra

Iskra Commerce, p.o.

61001 Ljubljana, Trg revolucije 3

vabi k sodelovanju sodelavca za nedoločen čas za potrebe

Področja za institucionalne in kadrovske zadeve v kadrovskem sektorju

Pomočnika vodje kadrovskega sektorja

Pogoji:

- končana VII. stopnja strokovne izobrazbe družboslovne, ali organizacijske smeri
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
- 3 mesečno poskusno delo

Kandidati naj vlože v dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: ISKRA COMMERCE LJUBLJANA KADROVSKI SEKTOR Topniška 58.

Iskra

Iskra Antene, p.o. Industrija anten in elektronskih naprav Vrhnika, Idrijska c. 42

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. konstruktorja I

— več delavcev

Pogoji:

- višja izobrazba strojne, ali elektro smeri
- 3 leta delovnih izkušenj na konstrukciji
- poskusno delo traja 3 mesece

2. konstruktorja II

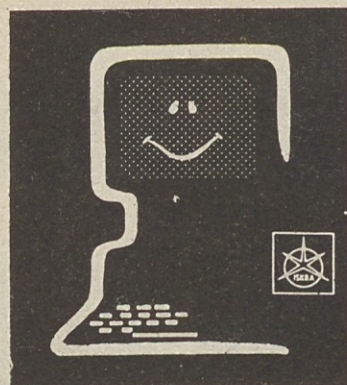
Pogoji:

- višja, ali srednja izobrazba strojne smeri
- 2 leti delovnih izkušenj
- poskusno delo traja 2 meseca

Pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev in z opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi komisiji za delovna razmerja Iskra Antene. Delo združujemo za nedoločen čas.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejetju sklepa pristojnega samoupravnega organa.

Dan Iskre — 4. julij '87

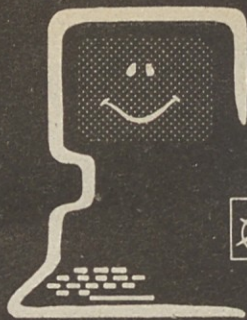
Iskra

SMO ZNANJE IN MLADOST

Blizu 20.000 udeležencev na Iskrinem slavju

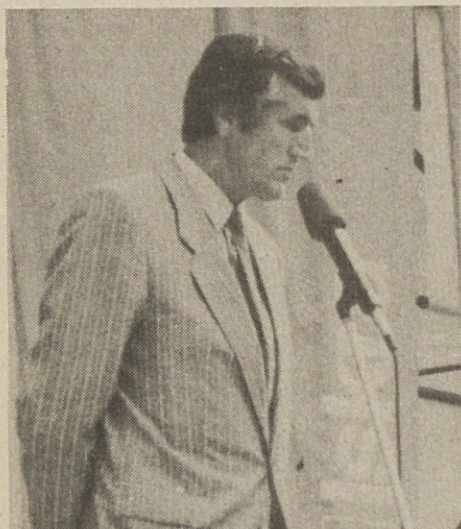

Organizatorji sobotnega tradicionalnega Iskrinega slavlja iz delovne organizacije Iskra Delta se niso zmotili: ob Sori, nedaleč od Medvod, se je na proslavljanju 4. julija, dneva Borca — dneva Iskre zbralo blizu 20.000 Iskrašev, njihovih svojcev in prijateljev. Seveda je to le ocena, osnova zanjo pa je bilo število prodanih bonov.

Prvi udeleženci so se začeli zbirati na izredno prijetnem in prostranem prireditvenem prostoru že nekaj čez osmo zjutraj. Vse do desetih, ko se je začela slavnostna prireditev, je strnjeno kolono prihajajočih pozdravljala in razveseljevala vevška godba na pihala, k vzdušju pa je svoje prispevalo tudi letalo, ki je z napisom Dobrodošli preletavalo sorško kopališče.

Iskrinega srečanja — potekalo je pod geslom »SMO ZNANJE IN MLADOST« — so se udeležili tudi mnogi ugledni republiški, občinski in krajevni družbeno-politični delavci ter predstavniki Jugoslovanske ljudske armade, med njimi Štefan Korošec, Milan Kučan, Janez Vipotnik in drugi.

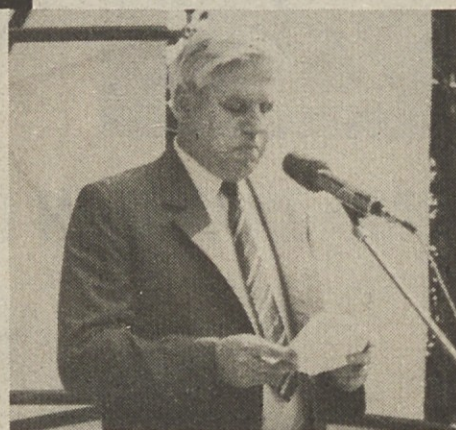

dela in človeka.

Organizirane socialistične subjektivne sile, slovenski narod, delovni kolektivi pa tudi posamezniki morajo z analizo družbeno-ekonomskih procesov in kritičnim povzetkom naših dosedanjih izkušenj osmisliti konkretne poti in vsebino nadaljnjega razvoja socialističnega samoupravljanja v sedanjih okoliščinah doma in v svetu. V dolgoročnem programu ekonomske stabilizacije in dokumentih kongresov Zveze komunistov smo se jasno opredelili za strategijo izhoda iz krize in za pospešen razvoj na podlagi strnitve ustvarjalnih sil vseh delovnih ljudi ter za prehod v socialistično samoupravno družbo, ki bo ekonomsko učinkovitejša, sodobno tehnološko opremljena, demokratična in bolj humana.

Za izpolnitev tega cilja niso dovolj le naše politične opredelitve in želje. Preiti moramo k snovanju in uresničevanju konkretnih projektov v vsaki celici družbe in v vseh skupaj. Nobena dejavnost in nobeno območje ne moreta biti izvzeta. Zato pozivamo na opiranje na lastne moči in na moč celotnega združenega dela ter organizirane družbe. Že dolgo se zavzemamo za ustvarjanje nujnih izhodišč te usmeritve:

prvo: korenite spremembe v ekonomskem sistemu, ki bodo omogočile delovanje ekonomskih in tržnih zakonitosti, uvajanje krite-

Slavnostni govornik na letošnjem dnevu Iskre — dnevu borca je bil član predsedstva CK ZK Jugoslavije Štefan Korošec.

rijev skrbnega gospodarjenja z družbenimi sredstvi ter ustvarjanje zadostne akumulacije in dosledne delitve dohodka po rezultatih dela. Spremembe morajo zagotoviti samostojnost organizacij združenega dela kot blagovnih proizvajalcev in delavcev pri odločanju o celotnem reprodukcijskem procesu. Le tako bomo okrepili ekonomsko motivacijo za kvalitetno delo in upravljanje, za večjo ustvarjalnost in inovativnost ter dejansko uveljavili odgovornost za gospodarske odločitve in njihove posledice v organizacijah združenega dela, bankah in družbeno-političnih skupnostih. To je tudi edini način, da se bomo hitreje osvobodili že sicer pretiranega in še naraščajočega normativizma in svojevoljnosti pri upravljanju in gospodarjenju na vseh ravneh. Pri tem ni mogoče prezreti, da nekateri še vedno živijo v iluzijah, da bomo dosegli postavljene cilje brez globljih sprememb v družbeno-ekonomskem sistemu, razvojni politiki in obnašanju v organizacijah in skupnostih pa tudi posameznikov. Vse preveč oklevamo, od-

Slavnostna prireditev se je začela natanko ob desetih, pozdravni nagovor pa je imel predsednik poslovnega odbora SOZD Iskra Franc Šifkovič. Tole je med drugim dejal:

»Takšna srečanja, ko se zbere 20.000 Iskrašev, so izredno pomembna, tako za spoznavanje med ljudmi, kot tudi utrjevanje vezi med delavci, ki se zberejo iz vseh koncev Slovenije, iz vseh Iskrinih delovnih organizacij.

Letošnje geslo »Smo znanje in mladost« je vsekakor pravo za sedanjí trenutek. Naši kolektivi so res mladi, mladost pa je tista, ki se je sposobna prilagajati, sposobna tekmovati s časom, z razvojem v svetu, tista, ki išče nove ideje, še posebej pa tista, ki pred seboj ne vidi samo črno. Mladost pa sama za sebe potrebujemo za opravljanje našega vsakodnevnega dela in tudi zato, da se bomo lažje prilagajali, da bomo lažje začeli opravljati nova dela. Znanje je osnova za dojemanje novih znanj.«

Za slavnostni govor ob dnevu Iskre zaprosi Iskra vsako leto enega izmed najuglednejših slovenskih, oz. jugoslovanskih družbeno-političnih delavcev. Tokrat se je vabilu odzval član predsedstva CK ZK Jugoslavije Štefan Korošec. Njegov slavnostni govor objavljamo v celoti.

Letošnjo tradicionalno proslavo delavcev Iskre povezuje z dnevom borca in s praznovanjem 50. obletnice ustanovitve Zveze komunistov Slovenije ter prihoda tovariša Tita na čelo jugoslovanskih komunistov. S tem potrjuje kontinuiteto naprednih prizadevanj pa tudi svojo pripravljenost, da ne povečuje samo materialne podlage družbe, pač pa utrjuje tudi socialistične samoupravne odnose, kot razvojno etapo na dolgi poti k osvoboditvi

Za pestro razpoložensko glasbo je skrbel Pihalni orkester Vevče

Ljubljanski oktet je Iskrašem predstavil del svojega bogatega repertoarja

lašamo — v tem času bi morali že globoko »za-rezati« v obstoječo gospodarsko strukturo, kajti samo besede o strukturnih spremembah so kot megla, v katerih se kopje nikoli ne zlomi.

Drugo: prevladujoča zavest o nujnosti sprememb v naši družbi, glede na nagel znanstveno-tehnološki napredek v svetu in pričakovanja delovnih ljudi v Jugoslaviji. »Zastavili smo si ambiciozne cilje«, je poudaril Milan Kučan na javni tribuni v decembru 1986 in nadaljeval: »Želimo postati sodobna, a socialistična družba, ki je sposobna učinkovito uveljaviti, tako materialno-produkcijska, kot tudi demokratično-upravljalna in humanizacijsko-kulturna razsežja bivanja na prelomu tisočletja«.

V ta namen potrebujemo nova znanstvena spoznanja, nove tehnologije in metode dela ter upravljanja v proizvodnji, storitvah, družbenih dejavnostih in politiki, v planiranju, poslovanju, odločanju in utiranju poti naprej. Zlasti pa so nujni znanje, ustvarjalnost in inovativno obnašanje vseh zaposlenih in tistih, ki bodo prevzeli delo in odgovornost v organizacijah in skupnostih v bližnji bodočnosti. Pospešeno je treba razviti take notranje odnose med ljudmi, ki bodo omogočali delovanje in spodbujali ustvarjalnost, nove načine mišljenja, zavzetost ter medsebojno odgovornost za kakovostno delo in humane odnose. Pogoj za to je strnitev ustvarjalnih sil kolektivov in mobilizacija vseh delavcev na skupnih interesih, opredeljenih v razvojnih planih in zasnovi poslovne politike organizacij združenega dela. Dinamika nujnih sprememb v naši družbi in čas, ki postaja zaradi naglih sprememb v svetu ter pričakovani delavskega razreda vse pomembnejši dejavnik, je tesno povezan in odvisen od vloge in razvojne učinkovitosti velikih poslovnih sistemov, kakršen je Iskra.

Na prelomnici razvoja je celotna naša družba. Nekateri njeni deli so na to bolj pripravljeni, drugi manj, nekateri celo resno zastajajo. Že dolgo se zavzemamo za nastajanje velikih, močnih, za preboj v mednarodno delitev dela usposobljenih poslovnih sistemov, ki bodo tako nova kakovost, da je noben njegov del — če bi bil sam zase — ne bi mogel ustvariti. Le malo takih se je v desetletjih razvoja zadostno razvilo in utrilo, da so kos velikim spremembam sodobnega industrijskega razvoja na podlagi znanstvenih dosežkov, novih tehnologij, načinov mišljenja, planiranja in obnašanja na razvitem svetovnem trgu, hitro se prilagajajoče organizacije in ekonomike podjetij ter večje vloge

dobre temelje za stalno napredovanje in za bodoči razvoj organizacije ter panoge, ki sicer sodi med dejavnosti 21. stoletja. To pomeni, da morate tudi v prihodnje sproti in v bodočnost zazrti reševati probleme svojega časa in odpirati trdno in humano perspektivo.

Vaši izjemni rezultati potrjujejo pravilnost stalnic v razvojni a in politiki Iskre. Vztrajanje pri usmeritvi na tuje trge in vključevanje v mednarodno delitev dela, podpora lastnemu razvojnemu in raziskovalnemu delu, povezovanje z znanstvenimi inštituti in fakultetami ter skrb za kadre na vseh ravneh so dejavniki, ki so privedli Iskro v vrh jugoslovanske elektronike in elektroindustrije ter med največje izvoznike v državi.

Upoštevanje realnih ekonomskih kategorij v sedanjem obdobju tudi Iskrini povzroča težave v zvezi z likvidnostjo, povečevanjem stroškov poslovanja, plačevanjem visokih obresti in podobnim. Prepričan sem, da boste pritiske tekočih problemov gospodarjenja vzdržali in učinkovito presegli. Vaša strategija prihodnjega razvoja vsebuje kontinuiteto temeljnih usmeritev pa tudi postopno prestrukturiranje dela proizvodnje in pospešeno osvajanje temeljnih

Organizatorji so predali zastavo bodočim priredilcem dneva Iskre

strokovnjakov in raziskovalcev. Med te maloštevilne velike poslovne sisteme nedvomno sodite vi, delavci Iskre. Z doseženo stopnjo tehnološkega razvoja, težko ustvarjenim položajem na svetovnem in domačem trgu, s kadrovskimi zmogljivostmi in znanjem ne prispevate le k doseganju boljših poslovnih rezultatov, temveč tudi odpirate perspektive mladim. To delovni ljudje v Sloveniji upravičeno pričakujejo. Številne generacije delavcev in strokovnjakov Iskre so postavile

visokih tehnologij mikroelektronike, računalništva in telekomunikacij kot infrastrukture sodobne proizvodnje, dela in življenja ter ustvarjanja. Takšna razvojna usmeritev je v duhu družbenih razvojnih opredelitev in zasluži ustrezno podporo. Pomeni pa tudi veliko obveznost in odgovornost vseh vas zaposlenih, posebno strokovnjakov in poslovnih delavcev, za uresničevanje sprejete razvojne usmeritve.

Odločnejše uveljavljanje elementov in krite-

Čestitke organizatorjem iz Delte

Po mnenju mnogih udeležencev Iskrinega slavlja, med njimi tudi našim iz glasila Iskra, je bilo sobotno praznovanje dneva Borca — dneva Iskre eno izmed doslej najboljše organiziranih in tudi prijetnih. Takšnega mnenja je tudi predsednik PO SOZD Iskra Franc Šifkovič, ki je že v svojem uvodnem nagovoru predlagal bodočim organizatorjem, naj budno spremljajo, kaj vse so Iskraši iz Delte pripravili, da bi se udeleženci imeli res najbolj prijetno.

Novinarska radovednost nam je omogočila, da smo zvedeli za imena tistih, ki so se pri organizaciji posebej izkazali. To so iz Delte Damjana Simončič, Marinka Amon, Mojca Turk, Slavko Šorn-Avi, Janez Kozlevčar in Marko Šorn, režiser prireditve pa je bil zunanji sodelavec Peter Militarov.

rijev blagovne proizvodnje, razvoj enotnega jugoslovanskega trga in pospešeno vključevanje številnih organizacij združenega dela iz celotne države v mednarodno delitev dela mora biti vam, delavcem Iskre, samo izziv in zaželeno splošno okoliščina gospodarjenja. Tako boste dokazali svojo sposobnost za kvalitetno delo, dolgoročni razvoj in utrjevanje samoupravljanja ter za odgovorno gospodarjenje z družbenimi proizvodnimi sredstvi, v korist sebi in družbi. Prepričan sem, da boste ta izziv sprejeli in svoje razpoložljive umske in delovne zmogljivosti pritegnili k uresničevanju nalog. Zato je nujno, da uskladite in poenotite skupne interese ter se trdno organizirate za izvajanje posodobljenega koncepta poslovne politike. S tem boste ohranjali vodilno vlogo v panogi doma in v ustreznem mestu v mednarodni delitvi dela. Če pri tem ne boste uspeli, lahko iz nosilca razvoja postanete le spremljevalec razvoja drugih. Konkretno to pomeni usklajevati razvojno usmeritev z Gorenjem, povezovati svoje nove programe s sorodnimi proizvajalci v Jugoslaviji in na tej podlagi iskati nove poti in oblike za prodiranje v svet. Želim, da bi šel o vas glas, da ste vitalen, prodoren, poslovni sistem, ki ve, kaj hoče in, kaj zmora.

Na 13. kongresu Zveze komunistov smo odgovorili na bistvena vprašanja našega družbeno-ekonomskega razvoja in utrdili spoznanje, da je edini mogoč izhod iz težav naslonitev na lastne sile. Odpravljanje razvojnih težav, izhod iz krize je naš osrednji družbeni problem. Ocene potrjujejo nadaljnje poglobljanje nekaterih neugodnih trendov v gospodarskih gibanjih. Največji problemi so povezani z visoko inflacijo, ki ima zelo resne posledice na ekonomskem, socialnem in političnem področju in povzroča slabšanje zunanje likvidnosti države, kar ogroža normalne tokove v družbeni reprodukciji in otežuje prizadevanja za nujne spremembe v gospodarski strukturi in tehnološkem razvoju.

Uveljavljanje tržišča in realno vrednotenje proizvodnih dejavnikov odkrivata globlje probleme našega gospodarstva. Še vedno nedosledno in ne celovito uredničenje Dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije in kongresnih usmeritev Zveze komunistov ter premajhna sposobnost pretvarjanja načelnih opredelitev v konkretne rešitve v instrumentariju ekonomske politike, kakor tudi v poslovni politiki organizacij združenega dela, teže ekonomskih razmer povečujejo, hkrati s tem pa tudi vse posledice, ki jih imajo le-te za politično razpoloženje delavcev in delovnih ljudi. Čas je pri udeležanju načelnih opredelitev našega družbenoekonomskega razvoja vse pomembnejši dejavnik. Zato se moramo v svojih prizadevanjih usmeriti v odpravljanje idejnih razlik in reševanje ključnih razvojnih problemov naše družbe, v gospodarskem sistemu in ekonomski politiki moramo hitreje nadomeščati z novimi tiste rešitve, ki v praksi niso dale rezultatov. To posebej velja za stabilizacijo cen in trga ter za devizno poslovanje. Z nadaljnjo demokratizacijo našega družbenega življenja moramo ustvarjati kar najbolj ugodne možnosti za ustvarjalno mišljenje, inovacije, hitrejšo uveljavljanje novih idej, programov in rešitev v proizvodnji, tehnologiji, organizaciji dela in pri upravljanju. Opustiti moramo sedanjo prakso in uveljaviti posledice za vsakega in proti vsakemu, zlasti tistemu, ki ničesar ne napravi za spremembo razmer, vendar ima za to možnosti (položaj) in je za to plačan.

Čimprej bomo to storili, tem prej se bomo začeli trgati z mreže sedanjih težav! Inflacija je pravzaprav nered, ki povzroča nered tudi v glavah ljudi! Iz takega nereda v mislih izvirajo tudi zahteve po več administriranju, kar samo še bolj ubija voljo do dela!

Ob dnevu borca, ki je tudi vaš praznik, praznik Iskrašev, vam čestitam in želim, da bi tudi poslej uspešno uresničevali zastavljene delovne, življenjske in razvojne cilje.

Po govoru člana predsedstva CK ZK Jugoslavije Štefana Korošca se je slavnostni del Iskrinega praznovanja nadaljeval s predajo zastave bodočim organizatorjem Dneva Iskre mladim iz Železnikov, člani borčevske organizacije so odnesli tudi venec na partizansko grobišče nedaleč od Medvod, ton celotni prireditvi pa je dal izredno bogat kulturni program z nastopom Ljubljanskega okteta, igranjem godbe na pihala iz Vevč, fanfarami, recitacijami, glasbenim nastopom otroške skupine in še bi lahko naštevali. Bilo je bogato in mogočno. Vrhunec slavlja je bila podelitev letošnjih Iskrinih nagrad. Prejeli so jih — glavno nagrado Julij Novljan iz Iskre Commerce ter Velimir Bilbija iz Iskre Servisa, Tone Orožim iz Zmaja, Drago Podlogar iz Avtomatike, Tone Rakovec iz Elektromotorjev in Edvard Svetlik iz Rotomatike. Obrazložitve ter intervjuje z nagradenci objavljamo posebej. Nagrade je izročil predsednik delavskega sveta SOZD Iskra Igor Gruden.

V imenu nagradencev se je za podeljena priznanja zahvalil Julij Novljan. Med drugim je dejal tole:

»Današnje praznovanje Iskre sovпада v enega težjih obdobjih od obstoja podjetja. Iskra je bila svoje dni vzoren jugoslovanski kolektiv in takšna mora spet postati. Mora, ne glede na težak položaj v Jugoslaviji. Tega se bomo morali lotiti z lastnimi močmi, kajti na pomoč družbe bomo verjetno čakali zaman, saj te pomoči Iskra tudi doslej ni dobivala.

Žal sta se v Jugoslaviji uveljavila administriranje in nedogovorno delo, poštenega dela pa ne upoštevajo. Skrajni čas je, da te stvari spremenimo. Tukaj nas obkroža geslo »Smo znanje in mladost«. Temu bi morali po mojem mnenju dodati tudi še nekaj vrtilin, ki smo jih svoje čase v Iskri zelo spoštovali. To so zagnanost, kakovost in odgovornost pri delu in vodenju vseh nas 36.000 Iskrašev. Če se bomo začeli tako obnašati, se nam za našo in bodočnost Iskre ne bo treba bati.

Osrednja prireditve ob dnevu Borca — dnevu Iskre se je končala s pozdravnim pismom Predsedstvu SFR Jugoslavije. Pismo objavljamo na uvodni strani tednika.

Predstavniki zveze borcev in mladinske organizacije so ponesli venec na partizansko grobišče nedaleč od Medvod

Drago Podlogar, DO Iskra Avtomatika. Nagrada Iskre za pomembne dosežke na področju inženiring dejavnosti v SOZD Iskra

Drago Podlogar je v svojem 33-letnem delu v Iskri uspešno vodil vrsto zahtevnih projektov s področja avtomatizacije procesov in inženiringa, s čimer je odločilno prispeval k uveljavitvi Iskre doma in v tujini. Že zelo zgodaj je organiziral razvoj naprav za avtomatizacijo železniškega in pozneje tudi cestnega prometa. Pozneje je tvorno sodeloval pri učinkovitem uvajanju kompleksnih signalnih in teleinformacijskih sistemov na širšem območju železniške postaje Ljubljana in na progi Ljubljana—Jesenice. Pomemben je tudi njegov delež pri modernizaciji jugoslovanskih železnic. Bil je tudi pobudnik in organizator oblikovanja TOZD Inženiringi. Kot član poslovodnega odbora DO Avtomatike za področje sistemov je odločilno prispeval k usmeritvi DO Avtomatika na področju avtomatizacije procesov, energetike in industrije.

Zaradi svojega modernega inženiring principa trženja ima pomembne zasluge za uveljavitev Iskre Avtomatike v Grčiji, Bolgariji, Turčiji in številnih drugih državah.

Za svoje delo je prejel številna odlikovanja, med njimi medaljo Zasluge za narod in Red dela z zlatim vencem.

Drago Podlogar (dipl. inž.) — Iskra Avtomatika — svetovalec glavnega direktorja za izvoz sistemov

Nagrada Iskra za pomembne dosežke na področju inženiring dejavnosti v SOZD Iskra

Bilo je 1954. leta, ko se je Drago Podlogar po odsluženem vojaškem roku zapisal Iskri in ji ostal zvest vseh trideset let. Težko bi rekla, da sva ob najinem pogovoru ubujala spomine na pretekla leta. »Veš, nikoli nisem imel časa, da bi razmišljal o preteklosti. Vse preveč je bilo obveznosti, ki so me silile, da sem moral načrtovati, odločati za jutri, večkrat tudi za nekaj mesecev, ali let naprej«, mi je dejal že takoj na začetku.

»Tudi časi, ko smo se trudili, da bi stroki dali največ, kar smo mogli, niso bili vedno ugodni«, je še dodal. Tako sva ostala pri dogodkih, kiso se vse mu navkljub vtisnili v spomin in pustili za seboj izkušnje zgrajene osebnosti z izrednim strokovnim poznavanjem svojega delovanja.

»1957. leta me je prof. dr. Bedjanić prosil, naj organiziram razvoj naprav za avtomatizacijo železniškega in pozneje tudi cestnega prometa. Rezultat teh prizadevanj je v 1959. letu vgrajena prva naprava za avtomatsko zavarovanje prometa na železniški postaji v Polzeli pri Celju in prva naprava za zavarovanje cestnih prehodov v Duplici pri Kamniku. Po vpeljavi proizvoznih naprav na Slovenski c. je bilo več deset takšnih naprav vgrajenih na raznih postajah — progah v Sloveniji in nekatere od njih še danes brezhibno delujejo.

Ob tej priložnosti bi omenil še naporna 1962. — 1963. leta referenčnega potrjevanja, ko sem skupaj s sodelavcema, Ljubom Artičem in Srečkom Razpotnikom prevzel odgovorno nalogo projektiranja, dobave in vgradnje kompleksnih signalnih in teleinformacijskih sistemov na širšem območju rekonstruirane železniške postaje Ljubljana in na progi Ljubljana — Jesenice. Hkrati pa se je bilo potrebno pripraviti na veliko modernizacijo Jugoslovanskih železnic, ki si je zagotovila sofinanciranje Mednarodne banke za obnovo in razvoj.«

Že prvi stik s tehnologijo razvitega sveta in bogato znanje, ki si ga je pridobil v času specializacije v švicarski firmi Sauter, kmalu po nastopu službe, so mu utrdile prepričanja, da se brez sodelovanja z domačo industrijo in povezovanja z razvitim svetom, ne moremo lotiti tako odgovorne naloge. Prav ta strategija ga je vodila k sklenitvi ene izmed prvih kooperacijskih pogodb s tujimi partnerji in sicer s firmo SEL Stuttgart, s katero še danes uspešno sodelujemo. Svoje organizacijske sposobnosti pa je kot izreden strateg usmeril tudi v usposabljanje tima za izvajanje inženiringa za avtomatizacijo železniškega prometa, ki so ga v 1964. letu konstituirali v Biroju za avtomatizacijo železniškega prometa, katerega je kot direktor vodil 12 let. Z reorganizacijo v Iskri 1973. leta, ko se je oblikovala Iskra Commerce, je v tej vodil direkcijo za avtomatiko. Leta 1974. pa je kot pobudnik in organizator oblikoval TOZD Inženiringi, ki ga je vodil vse do 1978. leta, ko je bil imenovan za v. d. in nato za člana poslovnega odbora Avtomatike za področje sistemov. V tej funkciji je odločilno prispeval k usmeritvi Avtomatike na področju avtomatizacije procesov v prometu in zaščiti ter javnih zgradbah, razen tega pa tudi na programskih področjih energetike in industrije. Rezultati niso izostali.

Sledilo je obdobje velikih mednarodnih licitacij in seveda realizacije izredno zahtevnih in obsežnih projektov?

»Da, to je bilo v času od 1966. do 1980. leta, ko smo opremljali magistralne proge, vozlišča in ranžirne postaje v Sloveniji, Bosni, Hrvaški ter delno v Srbiji in Makedoniji. Pri tem pa nismo pozabili na domačo hišo. Ugodni ekonomski rezultati so nam omogočili investicijska vlaganja v strateško najpomembnejše segmente: v izgradnjo Centra sistemov za avtomatizacijo in v razvoj, oz. nabavo najsodobnejše opreme za razvoj in testiranje nove mikroračunalniške tehnologije za teleinformacijske sisteme, ki so v nadaljevanju pomenili osnovo za nastop na tujih trgih. »Prav polna podpora in pomoč domačemu razvoju in definiranje strategije nastopov v tujini, z izborom ciljnih trgov za plasiranje sistemov, so bile tiste dejavnosti, ki jih je Drago Podlogar vseskozi zagovarjal, v zadnjih letih pa vanje vložil ogromno dragocenih izkušenj in osebnega angažiranja. Pridobitev zahtevnih poslov v Grčiji, Bolgariji in Turčiji, kamor smo

plasirali tudi lasten know-how, v ostri mednarodni konkurenci, predstavitev naše tehnike v Argentini in na Kitajskem, kot potencialnih trgov za dolgoročne projekte, so rezultati tudi njegove strateške obdelave teh trgov, h katerimi v sicer manjši meri lahko dodamo še Indijo, Libanon, Romunijo, Poljsko, Irak in Finsko.

Ker se je dobro zavedal, da tržnih uspehov ni brez osnovnega umskega potenciala pri gradnji modernih naprav in sistemov, svoje dolgoletne izkušnje in spoznanja modernih tehnologij danes, kot vizijo prenaša na mlad, strokoven kader, ki svojo nalogo zaokrožuje v popolni elektronicizaciji signalne tehnike in s tem v enakopravnem sodelovanju v mednarodnem transferu razvoja in sistemskega ponudnika.

Š. D.

Tone Rakovec, DO Iskra Elektromotorji. Nagrada Iskre za pomembne dosežke na področju poslovanja v SOZD Iskra

Tone Rakovec se je zaposlil v Iskri v Železniki že leta 1953. Od leta 1975 pa je direktor tovarne. Njegovo življenjsko delo je tvorilo povezano z razvojem Iskre, še posebej tovarne elektromotorjev v Železniki. Ob njegovem prihodu na mesto direktorja je bila tovarna v gospodarski krizi. S prestrukturiranjem proizvodnega programa in intenzivno usmeritvijo v izvoz je Tone Rakovec bistveno pripomogel k uveljavitvi Iskre na zunanjih tržiščih. Kooperacije z uglednimi tujimi firmami, kot so Braun, AEG, Indramat, ABC, Girmi so se danes tako razvile, da predstavljajo pomemben delež v celotnem izvozu SOZD Iskra. V mnogočem je njegova zasluga, da predstavlja delovna organizacija Elektromotorji učinkovito poslovno enoto, ki sodi med najuspešnejše dele Iskre in ima velike razvojne možnosti.

Tone Rakovec je tudi družbeno-politično zelo aktiven in ima vzpodbujevalno vlogo v razvoju samoupravnih odnosov v delovni organizaciji in tudi širše.

»Vest o nagradi me je zares prijetno presenetila.

la. Kar verjeti nisem mogel, da je resnična.

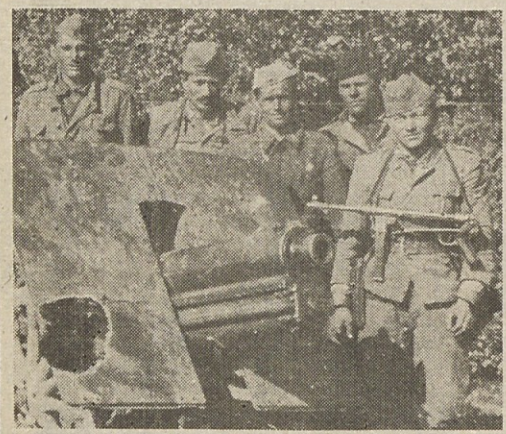
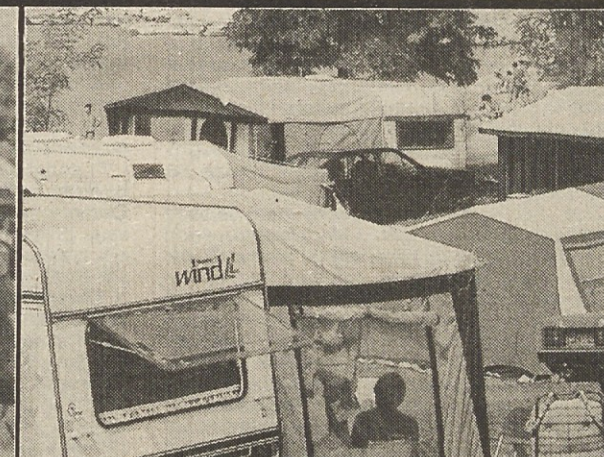
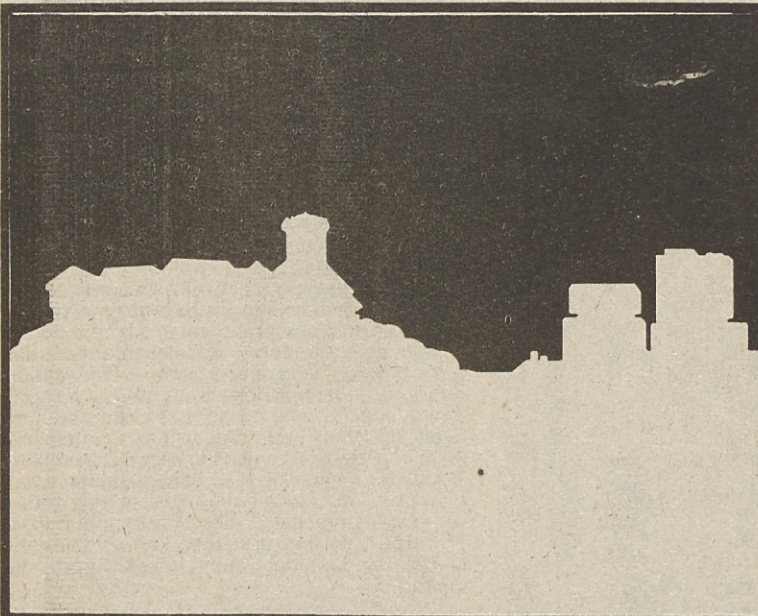
Govoriti o tem, ali sem priznanje zaslužil ali ne, je težko. O tem naj odločajo drugi. Člani kolektiva, s katerimi delamo skupaj že več let — uspešno ali neuspešno — naj presodijo drugi, so me predlagali za eno med Iskrinih priznanj in čutim se zelo zelo počaščenega. Verjetno je takih, ki so Iskrino priznanje zaslužili, poleg mene še več, priznam pa, da sem v zadnjih dveh, treh letih z našim timom kar precej naredil. Moje prejšnje delo v drugih strokovnih službah je bilo eno, sedanje delo pa je nekaj čisto drugega. Biti uspešen direktor je danes verjetno težko, uspešen direktor pa je lažje biti, če delaš s timom, s katerim si usklajen in s katerim lahko delaš, to pa je le tisti tim, ki se bori za uspešnost celotnega kolektiva. Srečo imam, da delam v takšnem kolektivu, ki ima sorazmerno dober tim. Sodelujemo zelo dobro. Če sem bil uspešen kot eden izmed koordinatore vodenja tega tima, potem vem, da sem izbral pravo pot in s timom dobro sodeloval. Na podobno sodelovanje računam tudi v prihodnje. Iskrina nagrada mi daje vzpodbudo za nadaljnje delo, prav gotovo pa tudi mojim sodelavcem, da bomo še naprej dobro delali na istem področju, se borili za uspehe Iskre in predvsem za uspehe Iskre v Železniki. Tovarna v Železniki je izvozno usmerjena, mi pa vsi pravimo, da je danes izvoz pri nas dober samo v deklaracijah, v besedah in podobno, v praksi pa je povsem drugačen, kajti izvoz jetisti, ki kroji usodo ljudem in jim reže kruh prav na tanko.«

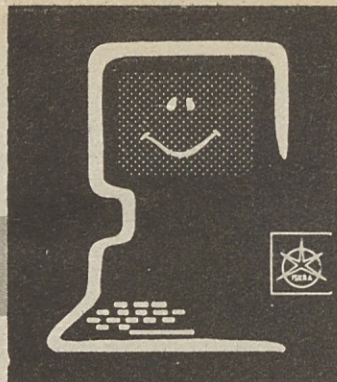
D. Ž.

Julij Novljan, DO Iskra Commerce. Glavna nagrada Iskre za štiridesetletno ustvarjalno delo v SOZD Iskra

Julij Novljan je v Iskri zaposlen neprekinjeno že štirideset let. Bogate delovne in organizacijske izkušnje si je pridobil že v obdobju 1949—1961, kot vodja proizvodnje v kranjski Iskri. Ob ustanovitvi Združenega podjetja Iskra

[illegible]

leta 1961 je postal prvi predsednik delavskega sveta nove velike organizacije. Kot direktor Iskrine filiale v Ljubljani je bil med ustanovitelji in prvimi graditelji skupne tržne organizacije Iskre. Kot direktor Iskrine tovarne Avtomatika na Pržanu pa je imel osrednjo vlogo pri uspešni preusmeritvi programa tovarne in njeni vključitvi v izredno uspešno kooperacijo s tehnološko napredno zahodnoevropsko firmo Braun. Pozneje je vodil predvsem izvoz v nemško govoreče evropske dežele, kise je v tem času povečal za več kot desetkrat ter se vsebinsko razširil in poglobil. Bistven je tudi njegov doprinos k povečanju Iskrinega izvoza na izjemno zahtevno švicarsko tržišče.

Ves čas je bil Julij Novljan tudi dejaven družbeno-politični delavec. Med drugim je vodil delavski svet in izvršni odbor aktiva Zveze borcev Iskre Commerce.

Za dolgoletno uspešno vsestransko delo je poleg vrste drugih priznanj prejel tudi medaljo Zasluge za narod in Red dela z zlatim vencem.

Je že tako, da za Juleta Novljana pogosto nismo vedeli, ali je še v Iskri Commerce, ali pa se je že spet preselil v proizvodnjo: enkrat smo ga namreč srečali v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani, drugič v kakšni Iskrini tovarni, spet tretjič na sejmu v tujini. Vedno je v gibanju, vedno kot ambasador med prodajo in proizvodnjo. Še nekaj je za Juleta, kot mu pravijo prijatelji v Iskri, nadvse značilno: gotovo ni nikogar, ki mu ne bi prisojal izredne poštenosti, nekaj pa je bilo v vseh teh letih tudi takšnih, ki so ga imeli celo za preveč poštenega in so se ga verjetno tudi bali.

S tovarišem Novljanom smo se večkrat pogovarjali o njegovi poti v Iskri, vedno pa takrat, ko je za svoje nadvse marljivo in pošteno delo dobil kakšno priznanje. In tako je nastal tudi tale zapis.

»V Iskri sem že kar inventar, saj sem v tej hiši že 41 let. Najdlje sem bil v kranjski Iskri. Tam sem začel v razvoju, potem sem bil mojster v obdelovalnici, na koncu pa sem bil pomočnik vodje proizvodnje. Po skoraj 15 letih dela v Kranju, meje ob ustanavljanju Iskrine prodajno servisne organizacije takratni direktor Metod Rotar, potegnil v Ljubljano, kjer sem prevzel predstavništvo za Slovenijo, vanj pa sta v začetku sodili tudi montažna in servisna dejavnost.

Po dveh letih sem dobesedno moral za direktorja Pržana, takrat druge največje tovarne v Iskri. Ko sem prišel v Pržan, je bilo 800 ljudi na plačanem dopustu, 700 pa jih v tovarni ni imelo kaj delati. Sprecejšnji težavami nam je uspelo prebroditi probleme, eden takšnih mejnikov pa je bil podpis pogodbe z Braunom leta 1966 o proizvodnji brivnikov. Po šestih letih v Pržanu, sem se vrnil v PSO in poznejšo Iskro Commerce. Prevzel sem izvozni sektor »Avstrija, Švica, Nemčija, Italija in pozneje še Francija«. Naš sektor je takrat izvozil polovico celotnega Iskrinega izvoza.

Leta 1974 sem odšel v Švico v Solothurn, kjer me je čakalo pionirsko delo pri formiranju firme in prodajnih akcijah, po šestih letih pa sem se spet vrnil v domovino. Sprva zame ni bilo nobenega dela, končno pa sem spet prevzel staro izvozno področje, zdaj pa sem svetovalec direktorja.

Vsa ta leta sem bil tudi družbeno-politično aktiven. Bil sem prvi predsednik delavskega sveta Iskre, nato še dvakrat predsednik delavskega sveta Iskre, zatem predsednik delavskega sveta Iskre Commerce, pa predsednik delavskega sveta kranjske Elektromehanike. Večkrat sem bil tudi sekretar partijskih organizacij, delal sem tudi v uredništvu glasila Iskra v Kranju, zdaj pa sem že nekaj let predsednik aktiva Zveze borcev v Iskri Commerce.

»V vseh teh dobrih štirih desetletjih v Iskri sem se trudil, da bi delal kar najbolj pošteno in po

najboljših močeh. Ne glede na to, da sem bil nekajkrat tudi direktor, sem delal tudi takšne stvari, ki se nekaterim direktorjem zdijo izpod časti. Ko pogledam nazaj, sem prepričan, da sem delal pravilno, v Iskrino korist in v svoje zadovoljstvo.

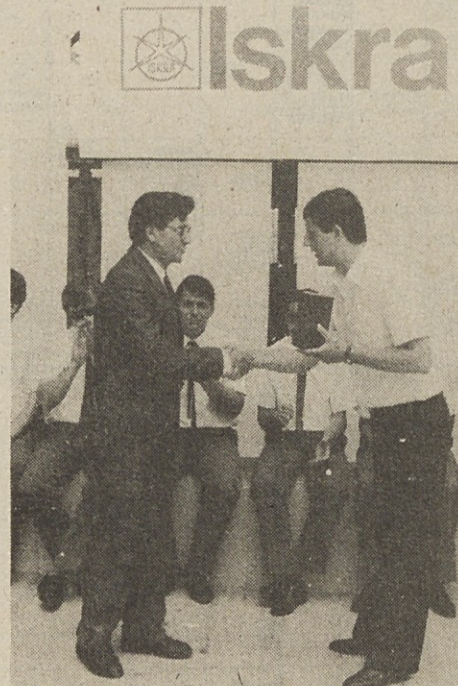
Marsikaj pa pogrešam v Iskri: če nekdo npr. napreduje, potem to napredovanje velikokrat obrne sebi v korist. Ne glede na to, na katerem mestu sem bil, nisem nikdar tega izkoriščal; vedno sem delal samo v korist Iskre. Lahko trdim, da sem delovni čas vedno izkoristil samo za delo. Tudi na malico nisem hodil, ker si nisem smel privoščiti, da bi me kdo čakal.

O sodelovanju med Iskro Commerce in proizvodnjo bi dejal to, da delavci v Iskri Commerce premalo poznajo proizvodnjo. To velja predvsem za mlade. Res pa je tudi to, da Iskrine proizvodne organizacije pogosto nočejo vedeti za probleme, s katerimi se srečuje IC.

Tovariš Novljan: na ničkoliko konferencah ali pa kar na hodniku, te je bilo pogosto slišati, kosi se jezil na odnos mnogih do dela, pa naj bo kakršnega koli. »Šlampařija« je bil kar pogost pridevnik v tujem besednjaku.

»Po moji oceni je v tej naši družbi mnogo, mnogo preveč administriranja, glede same »šlampařije« bi dejal, da spoštovanje dobavnih rokov ni toliko domena Iskre Commerce kot proizvodnje, kljub temu pa imamo, kot je znano, komercialno na kar treh ravneh v TOZD, DO in v IC. Toda za tista konkretna, pridobljena naročila, praktično skrbi tisti, zadnji referent v tovarni ali IC, zato pa se mnogokrat dogaja, da posel ne poteka tako, kot bi moral, in kot je v svetu tudi normalno. spotujemo, imamo pogovore s partnerji, za izvršitev tistih sklepov, ki smo jih potrdili, pa ne skrbimo.

Druge takšna »šlampařija« ki me zelo boli, pa je Iskrin odnos do kakovosti. Iskra si kaj takšnega ne bi smela dovoliti. Kajti praktično vsako pošiljko kupci v tujini tako ali drugače reklamirajo, to pa meče zelo slabo luč na celotno Iskro. Pri vsem tem smo se v Iskri trkali po prsih in se še vedno, da smo kakovostna firma, med najboljšimi, če ne kar najboljša v Jugoslaviji.«

Velimir Bilbija, DO Iskra Servis. Nagrada Iskre za pomembne

dosežke pri izgradnji servisne dejavnosti v SOZD Iskra

Velimir Bilbija se je leta 1949 zaposlil v Iskri v Inštitutu za elektrovezve kot mehanik. Pozneje je kot poslovodja delavnice služboval v Tovarni uporov v Šentjerneju, kot RTV mehanik v Tovarni TV sprejemnikov na Pržanu in kot mojster v TV delavnici v DO Iskra Servis v Ljubljani. V obdobju 1969–1982 je bil vodja oddelka pogodbenih servisnih delavnic. V tem času je Iskra v največjem razmahu širila in poglobljala svojo in pogodbeno servisno mrežo Jugoslaviji, za kar je v veliki meri zaslužen Velimir Bilbija. Številq pogodbenih delavnic je v tem času naraslo na prek tristo in danes predstavljajo udarno jedro Iskrine domače servisne mreže.

Za svoje delo in družbeno-politično aktivnost je Velimir Bilbija prejel Medaljo dela in Red dela s srebrnim vencem.

Po 38. letih dela v Iskri je lahko tudi slovo ob odhodu v pokoj precej daljše kotsicer. In takšno slovo od številnih sodelavcev iz Slovenije in Jugoslavije je imel Iskrin nagradenec za leto 1987 Velimir Bilbija. Za intervju sva sedogovorila na enem izmed slovesov, na katerega so prišli tudi njegovi dolgoletni sodelavci iz Iskrine pogodbene servisne mreže.

Intervju se je začel nekoliko nevsakdanje, saj so prav njegovi gostje najprej želeli spregovoriti. »Teško se bo še našel nekdo, ki bo toliko storil za pogodbeno servisno mrežo, čeprav tudi v mlade verjamem. In tako je prav, toda bojazen le obstaja. Bilbija je živel za Iskro, živel za servis, upam pa da bodo takšni tudi njegovi nasledniki. Midva sva sodelovala 28 let,« poudarja pogodbeni serviser z Visokega pri Sarajevu Rasim Avdagić.

Velimir Bilbija. Ime že samo pove, da po narodnosti ni Slovenec. »Rodil sem se v Rasavih pri Sanskem mostu v Bosni. Leta 1929 sem se s starši preselil v Niš. Tam sem tudi odrasčal in hodil v šolo. Po vojni sem se želel zaposliti kot vajenec, avtomehanik. Tako sem prišel v mladinsko četo prvega armadnega območja. Odšli smo v Kragujevac, tam pa se nam je odprla možnost za šolanje na češkoslovaškem. Želja po znanju, in leta 1946 sem s skupino odpotoval v Plzen. Tam sem hodil v vajeniško šolo za elektromehanika, resolucija Informbiroja pa nas je leta 1948 vrnila nazaj v domovino. Moja skupina je bila dodeljena v Slovenijo, in sicer v hidrocentralo Dravograd. Podvseh mesecih smo končali pomočniški izpit, z dekretom, takrat je bilo pač vse na ukaz, pa smo morali na delo v termocentralo v Novi Sad. Spet z dekretom smo po treh mesecih odpotovali v Prištino, kjer smo morali popraviti termocentralo, ki je bila poškodovana med sabotažo. Ko sem bil v Prištini, je elektrogospodarstvo objavilo razpis za seminar v Beogradu o prenosu informacij po daljnovodih. Ker je moral predavatelj, strokovnjak Kunaver predčasno odpotovati iz Beograda v Ljubljano, smo tudi udeleženci seminarja odšli kar z njim...

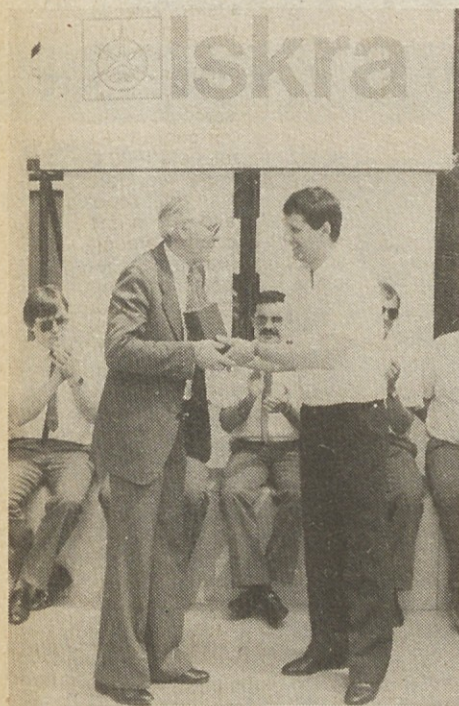
Odločilno za mojo nadaljnjo življenjsko pot je bilo to, da sem na seminarju zvedel za nastajajoči Inštitut za elektrovezve na Linhartovi cesti v Ljubljani. Prijavil sem se pri direktorju Jančarju in tako sem dobil zaposlitev v takratnem Iskrinem predhodniku. Sprva sem v Inštitutu sodeloval v laboratoriju za elemente, ko pa smo te elemente dokončno razvili, smo celotno proizvodnjo prenesli v Šentjernej. Tam sem preživel tudi eno izmed najlepših obdobj mojega življenja. Bil sem poslovodja delavnice za upore, pozneje za potenciometre.

Po dveh letih in pol sem odšel v Telekomunikacije v Pržan in si izbral področje servisiranja. Organiziral sem radiodelavnico, s Pržana pa smo se nato serviserji preselili na Medvedovo

ulico, kjer smo začeli servisirati tudi TV aparate. Z Medvedove smo se nato preselili na Vič, tam pa sem prevzel sektor za servisiranje radijskih in televizijskih aparatov.

Mislil, da sem Iskri največ dal, ko sem skupaj s sodelavci začel formirati pogodbeno mrežo za vzdrževanje Iskrinih izdelkov. Formirali smo 300 takšnih pogodbenih servisov za vzdrževanje Iskrinih radijskih in TV sprejemnikov. Ta mreža je v jugoslovanskem prostoru vsekakor edinstvena. Le Iskra se lahko namreč pohvali, da ima takšno mrežo, ki je za Iskrinega kupca izrednega pomena — zaradi tega, ker je najbližje kupcu, zato pa je tudi cenejša in hitrejša. Upam, da bo moj naslednik znal ceniti to mrežo in njeno vrednoto za Iskro.

V Iskri sem začel delati jeseni leta 1948, s prvim julijem, torej te dni pa sem odšel v pokoj. V vseh teh 38 letih sem si o Iskri ustvaril približno takole mnenje: že v Dravogradu me je pritegnila slovenska delavnost, neko veselje do dela. Vedno sem rad delal, zato sem tudi ostal v Sloveniji. Iskrini začetki so bili tako skromni, tako neperspektivni, da so lahko le skrajni optimisti napovedovali, da bo iz tistih revnih začetkov nastal tak velikanski kolektiv. Morda tudi zato, ker so bili takrat na pravih mestih pravi ljudje. Bojim se, da danes ni tako in da zaposlovanje strokovnjakov v Iskri ni dodelano. Kadrom se tudi premalo posvečamo. Morda je vzrok tudi v tem, da so bili ljudje takoj po vojni izredni optimisti, poznali tudi niso poraza, res pa je, da smo s tako skromnimi sredstvi delali 24 ur na dan.

Tone Orožim, DO Iskra Zmaj. Nagrada Iskre za pomembne dosežke pri razvoju samoupravljanja in družbeno-političnih dejavnosti v SOZD Iskra

Tone Orožim se je v DO Iskra Zmaj zaposlil leta 1972 kot samostojni komercialist. Od prvega dne aktivno deluje v samoupravnih organih, družbeno-političnih organizacijah in raznih komisijah, tako v delovni organizaciji in SOZD Isk-

ra, kot tudi v Skupščini občine Ljubljana-Šiška in krajevni skupnosti, kjer prebiva.

Vodil je vrsto samoupravnih organov, vključno z delavskim svetom delovne organizacije. Med drugim je bil tudi sekretar OOKZ, sedaj pa aktivno in tvorno deluje kot predsednik Zveze borcev SOZD Iskra. Med drugim je tudi delegat občinske konference zbora združenega dela Skupščine občine Ljubljana-Šiška in delegat zbora za Mestno konferenco združenega dela.

Tone Orožim velja med sodelavci za politično izjemno aktivnega in načelnega tovariša, ki ne odneha v težavah, ki zna voditi, svetovati in pomagati.

Za svoje požrtvovalno delo je prejel tudi Red dela z zlatim vencem.

Poti predsednika Iskrine borčevske organizacije in novinarja se pogosto križajo. Sestanki, obiski, srečanja borcev in še kaj, toda šele v intervjuju sem dokončno spoznal, kdo je bil moj sogovornik vsa ta minula leta.

Takole je Tone Orožim pripovedoval o sebi:

»Komaj sem stopil v sedemnajsto leto starosti, že sem nosil puško. Rekli so mi, da bom kurir. In res sem tako prehodil skoraj vso Savinjsko dolino. Svobodo sem dočakal v Velikovcu na Koroškem, kjer sem bil tudi ranjen.

Nato smo se pomaknili nazaj na staro jugoslovansko mejo, kjer so me na komandi mesta Šoštanj demobilizirali.

Zaposlil sem se na Okrajni zvezi kmetijskih zadrug Celje, nato na MLO Maribor in v Ljubljani na Ministrstvu za kmetijstvo. Tako je bilo prva leta po vojni. Z dekretom si bil dodeljen tja, kjer si bil pač najbolj potreben. Vesta čas so mespremljale razne politične funkcije, predvsem funkcija sekretarja mladine.

Po več delovnih mestih sem pred 15 leti pristal v »ZMAJU«, kjer sem še danes. V Zmaj sem prišel s funkcijo sekretarja OOKZ KS Vič.

Z odhodom Franceta Križnarja, kot predsednika aktiva ZB SOZD ISKRA, sem bil izvoljen za predsednika tega aktiva. Ta funkcija mi je omogočila, da sem resnično spoznal vse DO v ISKRI, si ogledal njihovo proizvodnjo ter slišal vse njihove težave in dobre rezultate. Tako sem lahko primerjal kolektiv s kolektivom, največkrat pa kar z Zmajem. Najbolj sem bil vesel, če sem videl, kako se mlad, poslovodni kader bori za uspešnost svojega kolektiva. V taki sredini sta vladala red in disciplina. Nasprotno pa je bilo dokaj žalostno slišati težave in celo zahteve, da naj SOZD vendar kaj pokrene v slabih kolektivih. Še najbolj pa je bilo neprijetno v tistih sredinah, kjer je poslovodna struktura pozabila na odgovornost do svojega kolektiva. Daje nekaterim odgovornost deveta briga, je jasno videti iz rezultatov in problemov, s katerimi se ukvarjajo. V teh sredinah je tudi fluktuacija kadrov zelo velika, kar pomeni, da tu ne morejo doseči nekih zavidljivih rezultatov.

ISKRA je kot paradni konj. Cela Slovenija, da ne rečem cela Jugoslavija, je občudovala naše uspehe na področju telefonije, elektronike in še na drugih področjih. Vendar danes ugotavljamo, da se iz položaja, v katerem se ISKRA nahaja, sami ne bomo izklopali. Programi, kot je telefonija, mikroelektronika, računalništvo itd. vsi ti programi so v težkem položaju. Takrat ko je bila gospodarska situacija doma in na tujem tržišču ugodna, smo ISKRAŠI s svojo solidarnostjo reševali te probleme skoraj sami. Vendar so nato tudi ostale temeljne organizacije prišle v težave, pa je lahko solidarnost le v besedičenju. Če ne bomo našli posluha v naši širši javnosti, bodo programi ISKRE v veliki nevarnosti. Najtežje pa je to, da večtisočim delavcem v zameno ne moremo nuditi drugega proizvodnega programa, ker ga preprosto nimamo.

Veliko govorimo o razvoju, o napredku. V tehnološkem smislu, pa je ravno na tem področju zelo velika vrzel. Ugotavljamo, da na nivoju DO niso razmišljali o tem, kaj bodo delali jutri, če jim današnji program ugasne. Kdo je odgovoren, da to razmišlja, kdo je odgovoren, da so naši izdelki kvalitetni, to jasno vemo, vendar istočasno ugotavljamo, da po tej odgovornosti nismo nikoli, nikogar vprašali. Pri vsem tem pa je najbolj žalostno, da posledice nosi vedno tisti, ki je najmanj kriv.

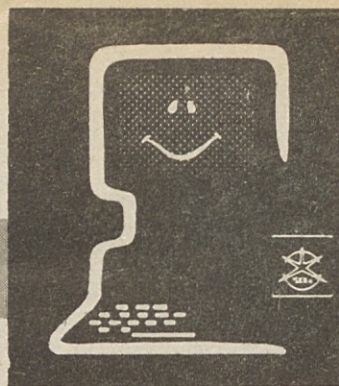
Kaj bo z ISKRO jutri, to je težko prognozirati. Slovenci smo narod, ki se znajdemo tudi v težkih situacijah, in na to iznajdljivost tudi tokrat računam. Vendar bomo te težave sigurno lažje premagali, če bomo imeli dobro vodstvo, ki mu zaupa lastna sredina. Posamezniki, ki pa želijo biti na vidnih delovnih mestih samo zato, da si delajo lastno kariero, ne glede na posledice, ki jih mora nositi kasneje ta sredina, za te ljudi ni prostora med nami. Takšnih poskusov bo sigurno vse manj, takoj ko bo odgovornost na prvem mestu. Govorimo, da nimamo sposobnih kadrov za vodenje in tudi za odgovornost. To je pomota. Samo omogočiti moramo mladim, sposobnim, ambicioznim kadrom, da zasedejo takšna mesta, pa bodo rezultati vidni. Že sedaj se vidi, da so takšni ljudje marsikatero sredino potegnili iz pogrezanja in uspešno poslovali.

Jaz osebno bi želel, da bi premagali vse ovire, da pespektivne programe, ki so za jutrišnje tehnologije, postavimo na tista mesta, kamor sodijo. Istočasno pa se mora vodstveni kader zavedati svoje odgovornosti do kolektiva in do družbe. Kajti dobro gospodarstvo — bogata družba, to je naš cilj.

Edvard Svetlik, DO Iskra Rotomatika. Nagrada Iskre za pomembne dosežke na področju poslovedenja v SOZD Iskra

Edvard Svetlik je prevzel mesto direktorja v Idrijski Iskri leta 1980, ko se je tovarna soočala z velikimi težavami. Ob prihodu je oblikoval povsem novo dolgoročno strategijo razvoja to-

V imenu nagrajencev se je zahvalil Julij Novljan

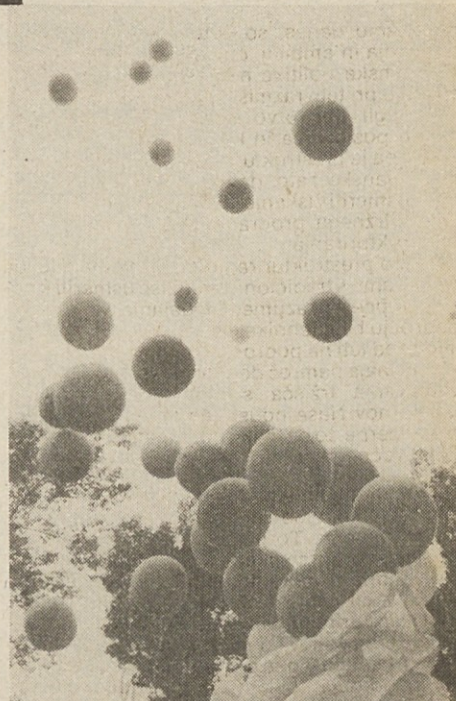
varne. Bil je osrednji nosilec številnih aktivnosti, katerih cilj je bil bistveno povečanje proizvodnje in izvoza, kadrovska okrepitev in usklajenost proizvodnih programov v okviru Iskre, občine in širše družbeno-politične skupnosti. Rezultati potrjujejo, da so bile odločitve pravilne. Iskra Rotomatika je po letu 1980 povečala proizvodnjo od 1,5 milijona na blizu 5 milijonov elektromotorjev. V tem času so skoraj v celoti zamenjali tehnologijo, z načrtnimi in usmerjenimi inovacijami pa danes ustvarjajo že tretjino dohodka. Delovna organizacija je tretji največji izvoznik v Iskri in s tehnološkim prestrukturiranjem prehaja iz široke potrošnje v profesionalno tehniko. Zasluga Edvarda Svetlika je, da se je Iskra Rotomatika iz sorazmerno neperspektivne tovarne razvila v enega največjih proizvajalcev elektromotorjev na svetu.

Poleg rednega dela je Edvard Svetlik aktiven tudi v širši družbeno-politični skupnosti. Je član številnih komisij, odborov, konzorcijev in združenj.

»Priznanje Iskre je dejansko nagrada za timsko delo, saj smo svoje dobre rezultate dosegli le z uspešnim timskim delom. To je torej nagrada celotnemu kolektivu, mojim sodelavcem in nazadnje tudi meni.

Ko govorimo o nagradi, razumemo z njo, nagraditev rezultatov, ki smo jih dosegli v preteklosti, vendar pa to nagrado razumemo tudi kot vzpodbudo za nadaljnje delo.

Kaj pa nam pomeni nagrada glede na preteklo delo? Kaže na to, da se v teh zapletenih gospodarskih razmerah, ki se pogosto spreminjajo, ne more dolgoročno načrtovati. Rezultati, ki jih

Raznobarvni baloni kot simbolika slovesnega zaključka uradnega dela prireditve

O dnevu Iskre so povedali:

Miran Urekar, Iskra Novo mesto. Skoraj tretjina našega kolektiva nas je danes tu in prav je tako. Osebo sem bil na takih srečanjih že velikokrat, saj vedno spoznaš kaj novega, s seboj odneseš res lepa in nepozabna doživetja. Tudi program same prireditve je bil pester, le nekoliko preresen. A kaj hočemo, saj so tudi časi dandanes nadvse resni.

Howard in Georgene Moffitt. Sva iz San Francisca, ženina mati je Slovenka in zato sva se lani odločila obiskati Jugoslavijo. Ogledala sva si obalo in otoke, letos pa je na vrsti notranjost države, posebno Slovenija. Od prijateljev sva izvedela za ta piknik in zdaj sva tukaj. Vzdušje je res enkratno, uživava in vidiva, da se Jugoslavlani znate zabavati. Tudi organizacija tako velike prireditve vam očitno ne dela težav.

Vesna Kosmač, Iskra Commerce, Ljubljana. Na takem srečanju, praznovanju dneva Iskre in dneva borca sem prvič, saj sem se v naši veliki družini zaposlila šele prejšnje leto. Torej sem letos v nekašnji vlogi opazovalke in moram priznati, da se znamo Iskraši tudi prijetno zabavati. Program je pester in zanimiv, plesišč je dovolj, glasba je za vse okuse, zabave je na pretek, to pa je tudi eden izmed ciljev srečanja, kakršno je današnje.

dosegamo danes, so plod dolgoročnega načrtovanja in ambicij, čeprav nas okrepi tekoče ekonomske politike neprestano tepejo in nas zavirajo pri tem razmišljanju.

Dosegli smo prvo fazo v razvoju, določen obseg poslovanja in kritično maso. Naslednji korak pa je prestrukturiranje. V našem primeru gre dejansko zato, da moramo razvoj do leta 2000 usmeriti v iskanje novih kvalitetnih rešitev v smislu tržnega, programskega in tehnološkega prestrukturiranja.

Tržno prestrukturiranje za nas pomeni to, da se moramo s tradicionalnih tržišč usmeriti k novim kupcem, razumeti dogajanja v svetu na področju bele tehnike, podobno kot se je dogajalo pred leti na področju avtomobilske industrije. Prihaja namreč do velike koncentracije obvladovanja tržišča s strani nekaj vodilnih koncernov. Naša industrija se mora vključevati v te koncerne, to pa lahko dosežemo le na temelju dolgoročnega načrtovanja in strategije.

Torej tržno prestrukturiranje pomeni, da smo prisotni v »lokomotivi«, ki nas vleče dalje k razvoju in uspehu. To pa terja od nas napore na področju programskega in tehnološkega razvoja. Izkoristiti moramo znanje, ki smo ga dosedaj osvojili, potencialne, ki smo jih ustvarili v ljudeh in v opremi, pričeti moramo s proizvodnjo novih proizvodov, ki nam bodo mogočili večjo diverzifikacijo. To so programi, ki nas peljejo zunaj področja bele tehnike, na področje profesionalizacije...

Tretje področje pa je tehnološko prestrukturiranje. Te trende v svetu moramo spoštovati, jih

Za družabni del srečanja se je bilo treba temeljito podpreti z golažem

Iva Marn, Iskra Commerce, Ljubljana. Čeprav sem že tri leta v pokoju, se vedno nadvse rada udeležujem takšnih srečanj, kot je današnje. Še vedno sem s srcem in mislimi navezana na Iskro, rada imam to prijetno družbo, skratka, še vedno sem Iskrašica. Doslej sem bila na skoraj vseh praznovanjih in dokler mi bo zdravje dopuščalo, bom zagotovo še prišla.

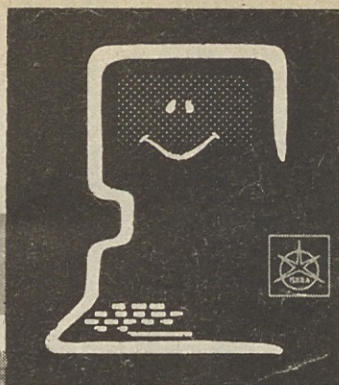

Tina Košir, Iskra Telematika, Kranj. Lanskoletno praznovanje dneva Iskre — dneva borca je bilo pri nas v Kranju pa me je zanimalo, kako bo letos v Medvodah, zato svas prijateljico Andrejo tu. Nekoliko sem razočarana nad plesiščem, ki je premajhno pa tudi golaž ni bil po mojem okusu. Sicer pa je zabava raznovrstna, razpoloženje se stopnjuje, fantje Iskraši pa so tudi Jfejst, zato sem prepričana, da sva se s prijateljico pravilno odločili.

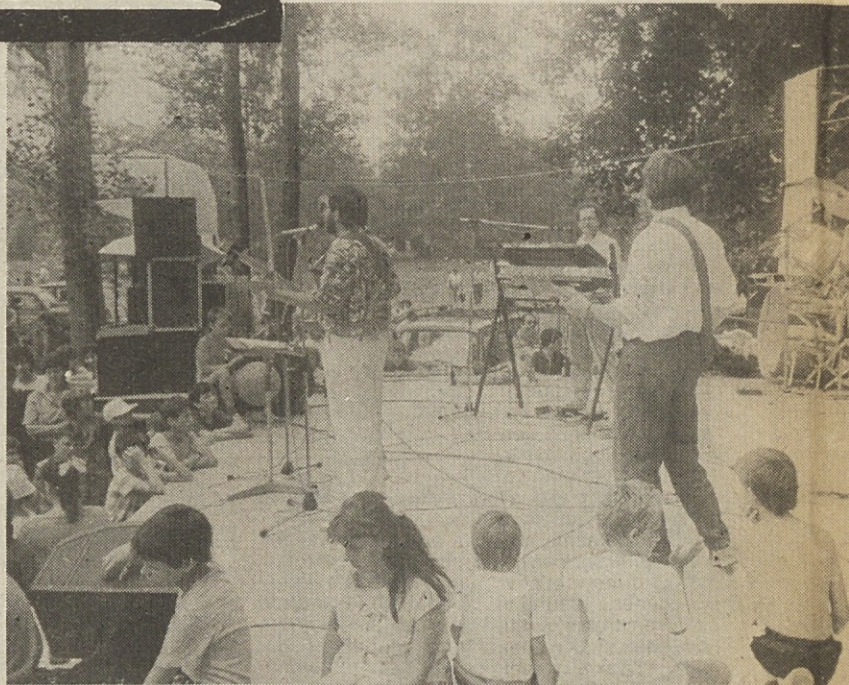

Tončka Jerič, Iskra Telematika, Kranj. Mne nju, ki ga je povedala Tina, se pridružujem tudi jaz. Tu je res kaj videti, dogodki se vrstijo z neverjetno naglico, res prava paša za oči. Razpoloženje je »TA« in prav je tako, saj je konec koncev tudi to eden izmed glavnih ciljev. Sicer bi več vedela povedati jutri, ko si bom uredila misli in vtise, doslej pa še nisem bila razočarana. Prepričana sem, da tudi na koncu ne bom.

Dan Iskre — 4. julij '87

Iskra SMO ZNANJE

Skupina Butlk je z izborom najsodobnejših skladb razgrela množico plesalcev

O dnevu Iskre so povedali:

Andreja Eržen, Iskra Commerce, Ljubljana. Drugič sem na takem srečanju, moja ocena pa je »odlično«. Laniv v Kranju se mi je zdelo vse skupaj preveč »industrijsko«, preozko, tu pa je glede prostora pravo nasprotje, bolj naravno, idealno za take prireditve. Tudi sam program je skrbno izbran, res za vsakogar nekaj. Imam pa še eno pohvalo, s pomočjo našega glasila smo bili že dosti pred prireditvijo seznanjeni, kje in kaj se bo dogajalo, da se je vsak lahko pomudil pri tistih točkah, ki so ga najbolj zanimala.

Franc Aljaž, Iskra Kibernetika, Kranj. Že vrsto let sem reden obiskovalec naših prireditev, teh lepih praznovanj dneva Iskre, dneva borca. Letos sem pripeljal tudi sinova, da bosta videla, kako prijetno je na takih srečanjih. Čeprav so težki gospodarski časi pa je še kako prav, da to lepo tradicijo obdržimo, saj je namenjena tudi sprostitvi, navezovanju pravih prijateljev in izmenjavi mnenj. Današnja prireditev je lepo uspela, sicer pa imam na vse lepe spomine, le Zajčje Dobrave se ne spominjam rad.

Peter Ilč, Iskrin kooperant. Z imenom Iskra sem se srečal že daljnega 1946. leta v Kranju. No, časi so bili taki, da v Iskrini nisem ostal, čeprav sem z njo tesno povezan, sem namreč Iskrin kooperant. Srečanj, kakršno je današnje, se udeležujem vsako leto, tu se srečam s starimi kolegi in spoznavam vedno nove ljudi. Skratka, prireditve so izredno lepe, vsako leto več nas je, vsako leto je lepše. Tudi letos imam same pohvalne besede.

razumeti. V svetu je čedalje bolj prisotna filozofija »just of time«. Ta filozofija pomeni praktično absolutno kakovost, proizvodnjo brez napak, brez zalog. V to se moramo vključiti zato, da bomo lahko uresnili naš prvi cilj tržnega in drugi cilj programskega prestrukturiranja. Prav tretji cilj pa pomeni, da, če hočemo biti prisotni v velikih sistemih in trendih svetovnega razvoja, moramo več vlagati v proizvodnjo. To pa spet pomeni izziv našim strokovnjakom. Že sedaj vlagamo veliko in ta vlaganja se nam bodo morala v bodočnosti vračati.

Čeprav je težko, je vendarle bistveno treba ohraniti svojo dolgoročno strategijo. Kratkoročni ukrepi predstavljajo prej ovire kot pa pospeševanje takšne strategije.

Za podkrepitev vseh teh mojih razmišljanj še nekaj konkretnih rezultatov, ki jih pričakujemo od letošnjega leta, ko bomo imeli približno 25 milijonov dolarjev konvertibilnega izvoza. Načrtujemo, da bomo s takšno strategijo leta 2000 dosegli in verjetno tudi presegli 40 milijonov dolarjev izvoza. To je pomemben cilj, ker moramo upoštevati, da smo glede na slovenske razmere sorazmerno majhen kolektiv z 930 zaposlenimi in števila zaposlenih ne nameravamo v prihodnje povečati nad 1000. Izvoz na zaposlenega je torej visok, če upoštevamo, da smo v tem trenutku največji izvozniki v severno-primorski regiji in eden izmed večjih izvoznikov v sistemu Iskre. V svetu pa smo dejansko eden izmed vodilnih proizvajalcev in naš položaj se bo do leta 2000 še bolj utrdil, če bomo tako razmišljali in delali dalje kot doslej.«

D. Ž.

Vreme se je od časa do časa sicer rahlo skisalo, dobro razpoloženje pa je prevladovalo tja do zgodnjih večernih ur...

Ludvik Kranjc, miličnik. Glede na tako množično udeležbo, ocenjujemo, da vas je okrog 20 tisoč, nismo imeli mi miličniki praktično nobenega posebnega dela. Take prireditve in taka srečanja so namenjeni medsebojnemu spoznavanju, sprostitvi, zabavi, nikakor pa niso priložnost za kakšne obračune. Danes ste pokazali, da se znate veseliti, saj ste prireditev izkoristili res za to, čemur je bila namenjena.

Zofka Kokalj, Iskra Kibernetika. V Iskri delam že 16 let, takšne prireditve pa je škoda izpustiti, zato sem njihova stalna obiskovalka. Tu sem s sodelavkami, imamo se lepo, organizatorji so se potrudili in nam pripravili res pisan program. Danes je najlepša priložnost za vzpostavitev novih vezi prijateljstva, je dan kot nalašč za potешitev radovednosti, kakšno je na primer stanje na področju gospodarjenja v drugih delovnih organizacijah naše Iskre itd. Skratka, lepo je in zabavno.

Lidija Kapušin. Pred časom sem bila tudi sama Iskrašica, danes pa me je povabil na vašo in našo prireditev mož, ki dela v Avtomatiki. S seboj sva pripeljala tudi sinčka Blaža, ki veselelo opazuje to pisano množico in si gotovo misli »Iskra pa je res velika«. Prireditev je lepo uspeša, organizatorji so imeli srečno roko z izbiro prireditvenega prostora in z vremenom. Počutje je res enkratno!

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željeznov

**Naš sogovornik:
Anton Lovko**

Še o delu upravnega odbora

Spomniti se moramo ciljev, ki so narekovali potrebo po združitvi tovarn v »veliko« ISKRO. Kot eden glavnih ciljev je nastopala specializacija tovarn in na tej podlagi ekonomičnejše poslovanje, tako tovarn kot podjetja v celoti. Privsem tem pa še nismo v celoti dosegli zelenega cilja. Res, da je specializacija delno izvedena, toda v ekonomskem pogledu še ni predvidenega izboljšanja. Nujno bo zaostri politiko kadrovanja za režijska delovna mesta, odkriti in izkoristiti notranje rezerve, zlasti tam, kjer se ugotavlja, da so delovna mesta podvojena, koder obstajajo enake službe v tovarnah in v sektorjih podjetja.

Ceprav je UO razpravljal in sklepal o Pravilnikih o delitvi OD po tovarnah oz. enotah, prav tako tudi o spremembah pravilnikov, lahko ugotovimo, da so se osebni dohodki ponekod poviševali nesorazmerno z dvigom storilnosti. Obsta-

Anton Lovko kot predsednik upravnega odbora

jajo primeri, kjer so se osebni dohodki povišali, čeprav za to ni bilo kritja iz ustvarjenega dohodka prizadete enote.

V teku je priprava enotnega Pravilnika o delitvi OD, ki naj bi usklajeval politiko nagrajevanja. Zaželeno je, da se s tem pravilnikom reši tudi stimulatивно nagrajevanje skupnih služb in režijskih delovnih mest po tovarnah, obenem pa zajame stimuliranje ZZA na proizvodnjo.

Veliko je bilo razprav o delu ZZA na razvojnih nalogah. Tu se je v neaterih primerih stanje delno izboljšalo. Vendar pa nekateri sektorji Zavoda še niso pokazali pričakovanih rezultatov. Še vedno se ugotavlja, da razvojni oddelki premalo uporabljajo domače materiale oz. surovine, pač pa svoja dela vežejo na uvozne artikle, kar pozneje v proizvodnji povzroča velike težave. Vse premalo dajejo posamezni razvijalci poudarka ekonomičnosti proizvodnje, kar pa je nujno, če se zavedamo, da razvoj doprinese osnovni delež k rentabilnosti proizvodnje posameznih artiklov. V tem pogledu, zlasti pa v pogledu odnosov med tovarnimi in Zavodom, bo potrebno še mnogo razprav in konkretnih zaključkov.

Izredno pereče je tudi vprašanje kadrov v podjetju. Ob tem vprašanju je DO veliko razpravljal. Kljub naporom kadrovske službe, je še veliko praznih delovnih mest kjer pričakujemo novih strokovnih sodelavcev. Z že nakazano široko politiko v pogledu štipendiranja in izobrazbe kadrov, lahko pričakujemo v nekaj letih bistveno izboljšanje.

Veliko je UO tudi razpravljal o nadaljnjem razvoju podjetja. Kot vemo, je 23 enot v rekonstrukciji in je že za izvedbo I. faze potrebnih prek 18 milijard dinarjev. Že v začetku letošnjega leta pa se pojavlja vprašanje sredstev za nadaljevanje gradenj in nabavo opreme, za kar pa prizadeti zunanji faktorji nimajo dovolj razumevanja pri delitvi investicijskih kreditov. Težave nastopajo tudi zaradi podražitve gradenj in opreme, kar povzroča spremembe v kreditiranju. Če upoštevamo, da je večji del tovarn še v nadaljnji izgradnji, je vprašanje dohodka v naslednjih nekaj letih še bolj zaskrbljujoče, ker osnovna sredstva, v katera se investira, še ne bodo v polni meri izkoriščena, anuitete pa bodo že zapadle v plačilo.

UO je imel več sej tudi po tovarnah. Na teh sejah so se člani globlje spoznali s problematiko posameznih tovarn, kakor tudi s perspektivo istih. Ugotavljalo se je v glavnem enake probleme, kot so: investicijska sredstva, kadri itd. Razlika je le v tem, da je to vprašanje v nekaterih primerih akutnejše, zaradi nujnosti hitrega povečanja proizvodnje. V takih primerih je UO dovoljeval prednost pri investiranju.

Pogosto je UO razpravljal tudi o vprašanju skupnih služb. Vsi vemo, da raztresenost teh služb po Ljubljani in Kranju zelo ovira poslovanje. Poleg tega, pa visoke najemnine za razne prostore in lokale odtegujejo dobiček delovnega dohodka. V smislu reševanja tega problema je UO na predlog uprave podjetja sprejel tudi sklep, da se čimprej pristopi k projektiranju in izgradnji nove upravne stavbe v Ljubljani, kjer naj se zagotovi

Podlistek

prostore za upravo in skupne službe podjetja. Izdelan je idejni projekt, v teku pa so tudi že nadaljnji ukrepi.

Pogosto je upravni odbor ugotavljal, da je vse premalo čutili sodelovanje poslovnih enot podjetja v pogledu skupnih interesov, pač pa se dogaja, da se posamezne enote zapirajo v lasten krog, in iz tega vidika obravnavajo upravo podjetja in skupne službe, kot neko nujno zlo, ki jim odjeda del ustvarjenega dohodka. Pri tem pa se pozablja, da brez enotnega podjetja marsikatera enota ne bi mogla razpravljati o rekonstrukciji in o nadaljnjem razvoju. V tem pogledu bo potrebno precejšnjih sprememb in je zaželeno da novi UO nadaljuje delo v tej smeri.

Morda je splošni del poročila izzvenel kot nekoliko kritičen pregled dela v preteklem obdobju. Ne želim izvajati kritikerstva pač pa sem hotel s tem prikazati nekatere hibe v našem poslovanju, ki smo jih skušali in jih bomo v bodoče morali

odpraviti. Kljub navedenim težavam in pomanjkljivostim gospodarjenja, lahko beležimo vidne uspehe, ki kažejo povečanje proizvodnje iz leta 1962 za 33%. Pri tem pa je treba upoštevati, da je porast proizvodnje dosežen v glavnem pri zelo nizki vrednosti osnovnih sredstev oz. na opremi, ki je v večini primerov skoraj amortizirana. To nam potrjuje, da so nova vlaganja v investicije upravičena, saj z novim vlaganjem v sodobnejšo opremo lahko računamo na še nadaljnji dvig proizvodnje in s tem na ekonomičnejše poslovanje podjetja.

Ker so bili vsi važnejši sklepi redno objavljeni v časopisu »Iskra«, se ne bi spuščal v podrobnosti, zato poročilo zaključujemo z željo, da bi novi UO žel večje uspehe svojega dela, dosegel čim tesnejše sodelovanje med kolektivi poslovnih enot in s tem poglobil skupne interese za čim hitrejši razvoj celotnega podjetja.

Iskra

Iskra-SOZD elektrokovinske industrije, n. sol. o.
Izobraževalni center SOZD Iskra
61001 Ljubljana, Trg revolucije 3

V okviru izobraževanja za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe in usposabljanja delavcev v RR dejavnosti razpisujemo:

5. raziskovalno-razvojno šolo v Iskri

v času od 22. 9. do 2. 10. 1987 in od 19. 10. do 23. 10. v Škofji Loki

Izobraževalni program je namenjen vodjem raziskovalno-razvojnih enot v Iskri in vodjem projektov in projektnih skupin.

Vsebina: program tvorijo izbrana poglavja iz naslednjih tematskih področij:

1. Vodenje inovacijskih procesov
2. Informatika v raziskovalno-razvojnem procesu
3. Vodenje, komuniciranje in delo z ljudmi

Program vsebuje posebna interdisciplinarna znanja, ki so močno naravnana na aktualna vprašanja novih zahtev sodobnega raziskovalno-razvojnega dela s končnim poudarkom na Iskrini problematiki.

Organizacija: skupne oblike andragoškega dela bodo organizirane celodnevno 5 dni v tednu. Obiskovanje šole bo redna delovna obveznost. Udeleženci, ki bodo vse obveznosti iz programa uspešno opravili, bodo prejeli spričevalo o uspešno končanem šolanju in bodo imeli prednost pri razporejanju na odgovornejša dela in naloge v raziskovalno-razvojni dejavnosti Iskre.

Nosilec programa: SOZD Iskra, Področje za raziskovalno dejavnost, Ljubljana.

Vodja programa: dr. Jože Vugrinec

Čas in kraj: s programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli dne 22. 9. 1987 ob 9. v hotelu Transturist v Škofji Loki

Prijave: izpolnjene prijavnice pošljite najpozneje do 1. 9. 1987 na naslov: Iskra DSSS Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3. Informacije lahko dobite na telefonu: (061) 222-212.

Skrajšan odpovedni rok

Zakon o delovnih razmerjih ne pozna skrajšanega odpovednega roka, kakor ga določajo interni pravilniki o delovnih razmerjih. Če najde delavec v drugi temeljni organizaciji boljše delovne pogoje, morda tudi boljši osebni dohodek, novega delavca pa želi ta druga TOZD dobiti čim prej, naroči kandidatu, ki ima upanje, da bo sprejet, da skuša doseči v sedanjni TOZD skrajšan odpovedni rok.

Dosedanja TOZD pristane na skrajšan rok in delavec je razrešen. Ker je prejel od dosedanje TOZD stanovanje, mu ga je ta TOZD sodno odpovedala. Sodišče združenega dela je njeno sodno odpoved zavrnilo, češ, da skrajšanega odpovednega roka zakon ne predvideva, zaradi česar ni mogoče šteti, da je delavcu prenehalo delovno razmerje po njegovi volji. Na pritožbo TOZD je SZD Slovenije to odločbo spremenilo in odločilo, da skrajšan odpovedni rok, čeprav ga niti zakon, niti pravilnik ne predvidevata, ni bistvenega pomena. Do razrešitve je prišlo vsekakor na pismeno odpoved delovnega razmerja, ki ga je podal delavec, torej na njegovo zahtevo. Ker je torej tako, da je odpoved stanovanja upravičena. Ne gre za sporazumno prenehanje delovnega razmerja, temveč le za

sporazumno skorajšnjo razrešitev. Odločba SZD, Sp 1289/86 z dne 31. 7. 1986.

Delavka je podaljšala delovno razmerje, preden je bila ob izpolnitvi 35 let upokojena. Na tak način ima pravico delati do dovršenega 40. leta pokojninske dobe. Njena temeljna organizacija ji je namesto dosedanjih 20% dodatka za minulo delo pričela izplačevati zmanjšan dodatek, le 12%. Že prvostopno sodišče združenega dela je njenemu zahtevku ugodilo in odločilo, da ji še naprej pripada dosedanja višina 20% dodatka. Pritožbo temeljne organizacije je pritožbena stopnja zavrnila in utemeljila, da se status te delavke, ker nadaljuje z delom, v ničemer ne spremeni, ampak je v vseh pravicah in obveznostih izenačena z drugimi delavci.

Zakaj je delavka nadaljevala z delom? Vsekakor prejema kot aktivna delavka višji OD kakor bi znašala njena pokojnina, pa še ob 35 letih dela težko nadomestila prekine z delom, zlasti, če nima vrta, ne varstva potrebnih vnukov in vnukinj, ne drugega konjička. Poleg tega šteje med enakopravnost delavcev tudi pravica, da delavka dela 40 let, kakor delajo tudi delavci.

Mag. Lojze Cafuta

Zahvale

Ob boleči, mnogo prezgodnji izgubi ljubljene žene in mamice

Danice Marinič

se najprisrčneje in iskreno zahvaljujem vsem njenim sodelavkam in sodelavcem v Tovarni malih zaganjalnikov novogoriške Iskre Avtoelektrike, posebej liniji tuljav, za izraze sožalja, za darovane vence in cvetje, za spremstvo k njenemu zadnjemu počitku in za darovano denarno pomoč. Hvala pevskega zboru iz Vrtojbe, hvala govorniku za poslovilne besede, hvala Iskri za organizacijo pogreba

mož Dušan s hčerkicama Ksenijo in Katjo

Ob smrti dragega očeta

Štefana Goluba

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v TOZD Števcu — tiskarna, steklarska del., GPP — za izraze sožalja, podarjeno cvetje in denarno pomoč.

Sin Ljubomir Golub z družino

Ob smrti mojega dragega brata, se njegovim sodelavcem zahvaljujem za poklonjeno cvetje in vsem za izražena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti

Slavko Mulej

Ob smrti dragega očeta

Vinka Jekovca

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Števcu — umerjevalnica števecov za denarno pomoč, cvetje in izrečeno sožalje

hčerka Marija Čebašek z družino

Ob smrti mojega očeta

Janeza Fendeta

se zahvaljujem vsem sodelavcem Iskre Kibernetike — TOZD Števcu — za izrečena sožalja, podarjeni venec ter spremstvo na njegovi zadnji poti!

sin Mino z družino

Ob boleči izgubi moje drage mame

Rozalije Jazbec

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD TSD — oddelek galvanike, žarilnica, teoval, kontrola, polirnica, mala strugarna — za izraze sožalja, za podarjeno cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti

hči Dora Stenovec z družino

Ob boleči in mnogo prerani izgubi našega ljubega sina

Uroša Sitarja

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v TOZD Števcu, montaži in kontroli tonskega sprejemnika, stikalnih ur, podsestavu magneta in izvršnemu odboru sindikata Kibernetike za izraze sožalja, darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala

žalujoči: mami, ati in brat Tomaž

Ob smrti drage mame

Uršule Lotrič

se iskreno zahvaljujem sodelavcem Iskre Kibernetike, Kranj, TOZD Inženiring za podarjeni venec, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Janez z družino

Ob prerani smrti drage sestre

Majde Šimenc

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Števcu za izrečena sožalja in denarno pomoč

Tanja Kolar z družino

Na dopustu

Tako. Sredi poletja smo že. Nekateri ste se že vrnili z letovanja, drugi se odpravljate na morje, v gore in na potovanja, nekateri boste dopustovali kar doma. Pa pogledjmo nekaj nasvetov, ki nam bodo morda prišli prav ob različnih priložnostih.

Pijače na potovanjih in izletih: Prednost dajemo sadnim sokovom, mleku, miksanim mlečnim in sadno-mlečnim pijačam. S temi pijačami utrujen organizem hitro okrepimo, ga oskrbimo z lahko prebavljivimi hranili in vitamini. Nudimo mu pa še nekaj! V vsem sadju in v mleku je mnogo rudninskih snovi, med njimi tudi kuhinjska sol. Ob vročih dneh se več potimo kot navadno in s potom izločamo tudi kuhinjsko sol. Ob izrednih naporih, kot so dolge peš hoje, kolesarjenje, izredna vročina, s potenjem izločamo preveč soli. Z omenjenimi pijačami jo v veliki meri tudi povrnemo, še več pa, če pijačam dodamo ščepec soli.

tavno izloči. Če pa je količine premalo, je razkroj strupov v jetrih in ledvicah oviran.

In kaj naj pije otrok? Najboljši so sadni in zeliščni čaji, ki jih sami pripravimo (kupljeni sirupi vsebujejo največkrat preveč sladkorja). Tudi sladkana limonada ne poteši prave žeje. Sladkor in arome namreč vzbujajo vedno nov občutek žeje, dodatne kalorije pa tudi niso zaželeni. Naravni sadni sokovi (torej brez dodatnega sladkorja), ki jih razredčimo z nekaj vode, imajo tudi to prednost, da dovajajo vitamine. In kako je z mlekom? Posneto mleko in sirotka gasita žejo, polmastno mleko pa bolj nasiti.

izurjene plavalce. Misel, da nas bo skok v mrzlo vodo osvežil in pregnal utrujenost je zmotna in za mnoge lahko usodna, ker pride do nenadnega zastoja v krvnem obtoku in tako do nesreče. Ob vročih dneh stalnega kopanja, ali dopusta uživajmo lahko hrano in v pogostejših, toda majhnih obrokkih!

Nekaj drobnih nasvetov:

— Občutljivo, s soncem opečeno kožo namažite z jogurtom, ki kožo hladi, pomaga pa tudi krompir. Narežite oguljen surov krompir na zelo tanke koščke in ga za nekaj minut položite na opeklino.

vodo. Posebno hitro pokvarljive so ribe, jetrne in druge paštete, konzerve iz sesekljanega mesa pa tudi gobe. Jediti, ki jih pripravimo s konzervami, ne smemo pogrevati, če nočemo prebavnih težav, ali še kaj hujšega.

Kopanje s polnim želodcem je nevarno: Po vsakem obilnejšem obroku hrane nastopi večja, ali manjša utrujenost, ker sta srce in krvni obtok bolj zaposlena pri sami prebavi. Zato bi moral vsak kopalec, glede na obilnost obroka nehati s kopanjem za eno, ali dve uri. To velja tudi za mlade ljudi in

Posebno pa bodite pozorni pri otrocih v teh vročih julijskih dnevih, kajti vse, kar ugaja, ne pogasi žeje: kakav, limonada in sadni umetni sirupi na primer ne. Čim manjši je otrok, tem bolj občuti žejo. Dojenčki in majhni otroci naj bi na dan popili za petino telesne teže tekočine, šolski otroci in mladostniki pa potrebujejo vsaj liter tekočine. Človeško telo samo gospodari z vodo, odvečno količino enos-

Konzerve na taborjenjih: Pripravo hrane si poenostavimo z uporabo različnih konzerv, ki pa so lahko nevarne, če z njimi ne ravnamo prav. Odprto konzervo moramo takoj porabiti, ker se njena vsebina začne zaradi vročine naglo razkrajati. V hladnih dneh jo lahko prihranimo do naslednjega obroka, če jo predenemo v drugo stekleno, ali plastično posodo in zaprto postavimo v mrzlo

— Če imate občutljivo kožo, jo po sončenju namažite z mešanico dveh decilitrov olivnega olja in sokom ene limone. Koža bo zaščitena, če jo boste namazali nekajkrat dnevno, druga krema pa sploh ne bo potrebna.

— Ko otrok že zaspi, ne pršite sobe s sredstvom proti komarjem, pač pa narežite limono in jo na krožniku položite v bližino otrokove postelje. S koščkom lahko tudi nežno natrete otrokove roke.

— Če odhajate na pot in imate s seboj globoko zamrznjeno meso, ali drugo hrano, nimate pa prenosnega hladilnika, ne hladilne torbe. Zavijte meso v navaden časopisni papir in to v nekaj slojih. V več slojev ga boste zavili, dlje bo meso ostalo za zamrznjeno.

Temperaturo v vozilu morate skrbno nadzorovati. Potujte v času, ko je hladneje in se navduši ustavljajte, da avto dobro prezračite, otroka previjte in mu dajte piti.

S sedmimi, ali osmimi meseci, ko je otrok lahko z vami na plaži, bo na morju zelo užival. Samo pri sončenju morate biti zmerni. Če ste z otrokom v zelo toplem kraju, začnite s sončenjem čim bolj postopno, najprej zjutraj in pozno popoldne. Najbolj vroč del dneva izpusite. Glavo mora imeti vselej pokrito in pazite, da bo otrok preživel dovolj časa v hladu in, da bo dobil dovolj tekočine. Mažemo pa ga s kremami za sončenje, ki ne povzročajo preobčutljivosti. S kremo nekaj dni preprečujemo učinek sonca na kožo, pozneje

namažemo tanjši sloj, da nekaj sonca do kože vendarle prodre. Dojenčke do enega leta pa mažemo z navadno kremo, s katero ga vsakdan negujemo. Mamiče pozor! Nikoli otroka ne namažemo celega, ker koža tako ne diha in lahko pride do toplotnega udara.

Ko se odpravljamo z otrokom na počitnice pa je dobro s seboj vzeti tudi nekaj najnujnejših zdravil, kot so aminopirini, aspirini, kapljice za nos in uho, razredčen alkohol in mazila proti gnojenju in zahraste. Tudi za različne alergije ne pozabimo mazil, ki jih predpiše zdravnik.

Pa pogledjmo še nekaj **receptov za pijače** v najbolj vročih julijskih in avgustovskih dneh:

Jagodni sorbet: dva kozarčka cherry brandyja, rdeče vino, ena kroglica jagodovega sladoleda, dva brizgljaja limoninega soka, nekaj jagod. V kozarcu zmešamo vse sestavine, napolnimo z rdečim vinom in po vrhu posujemo z jagodami.

Pomaračni cobbler: deset do dvanajst kapelj konjaka, sok ene pomaranče, žličko sladkornega sirupa, ali sladkorja, pomarančne rezine, led, konjak, precejšen pomarančni sok, sladkorni sirup, ali sladkor damo v kozarec na zdrobljen led. Ledu naj bo v kozarcu približno do polovice. Premešamo in vložimo pomarančne rezine.

Serviramo s slamico, z nabodalcem, ali žličko.

Kavni cobbler: kozarček konjaka, kozarček kavnega likerja, mrzla prava kava, žlička sladkorja, led, stepena smetana. Led zdrobimo in napolnimo kozarec do polovice. dodamo konjak, liker in sladkor. Premešamo in prilijemo kavo. Na vrh damo smetano in serviramo s slamico.

Pa še to! Poznate značilnosti sadja? Oreh greje, hruška pospešuje prebavo, jabolko pomirja, pomaranča zapira, grozdje in slive čistijo črevesje, češnja osvežuje, jagoda in grenivka pomirjata.

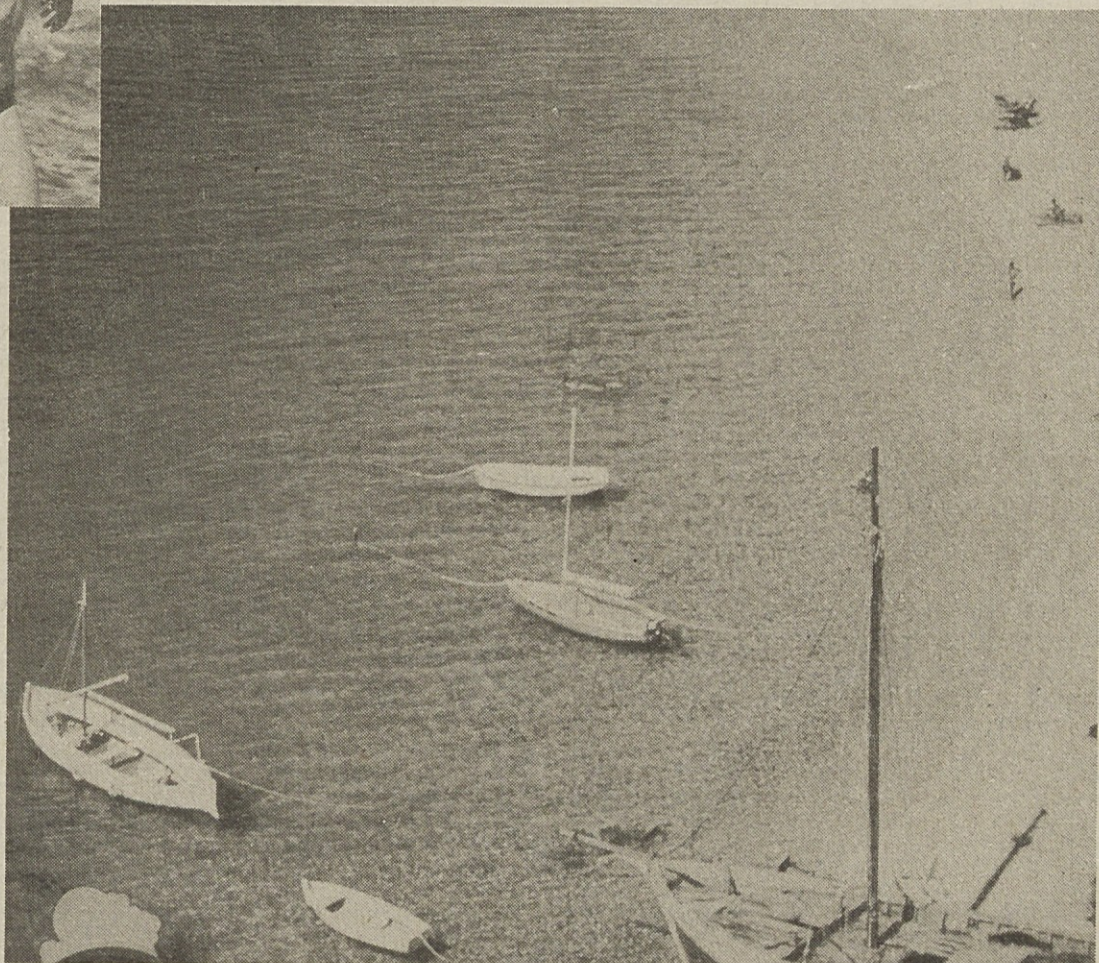

Seveda morate papir omotati okrog plastične vrečke.

Nekajdnevna odsotnost in sobne rastline: večkrat smo v zadregi, kaj s sobnimi rastlinami, če odpotujemo za nekaj dni. Vedno nimamo ustrežljivih sosedov, ki nam bi jih zalivali. Pomagamo si takole: rastline v lončkih pred odhodom dobro zalijemo, nato pa zavijemo lonček in tudi del rastlinskih stebel z aluminijasto folijo. Ker je za vodo neprepustna, je izhlapevanje mnogo manjše in rastlina srka vodo iz podstavka ter nam tako brez škode prebije nekaj dni. Če pa folije nimamo pri roki, postavimo lončke v plitvo posodo, ki smo jo za nekaj prstov napolnili z vodo. Tudi tako se nam sobne cvetice ne bodo posušile.

Dojenček in otrok na počitnicah:

Ni razloga, da pri dopolnjenih treh, štirih tednih otrok ne bi mogel z vami na dopustovanje, bodisi z vlakom, avtom, ali letalom. Zlasti za osebni avto moramo upoštevati nekatere previdnostne ukrepe, ki veljajo za vse dojenčke, ne glede na starost.

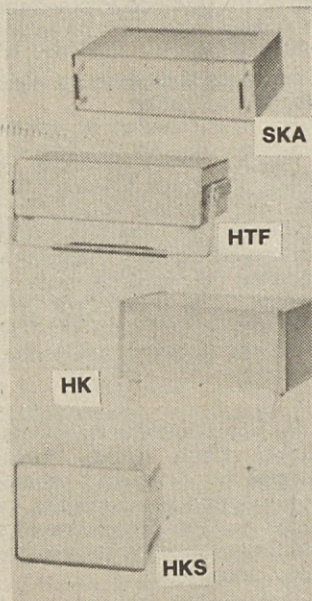

Mali oglas

Nerabljeno motorno kolo Tomos avtomatik prodam. Informacije po 15. na tel. (064) 24-725.

Elektroniki, konstrukterji

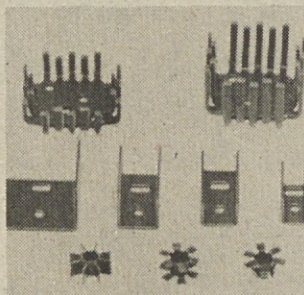
Iskra Merilna elektronika Horjul ima v proizvodnem programu širok izbor sestavljenih kaset in hladilnih elementov.

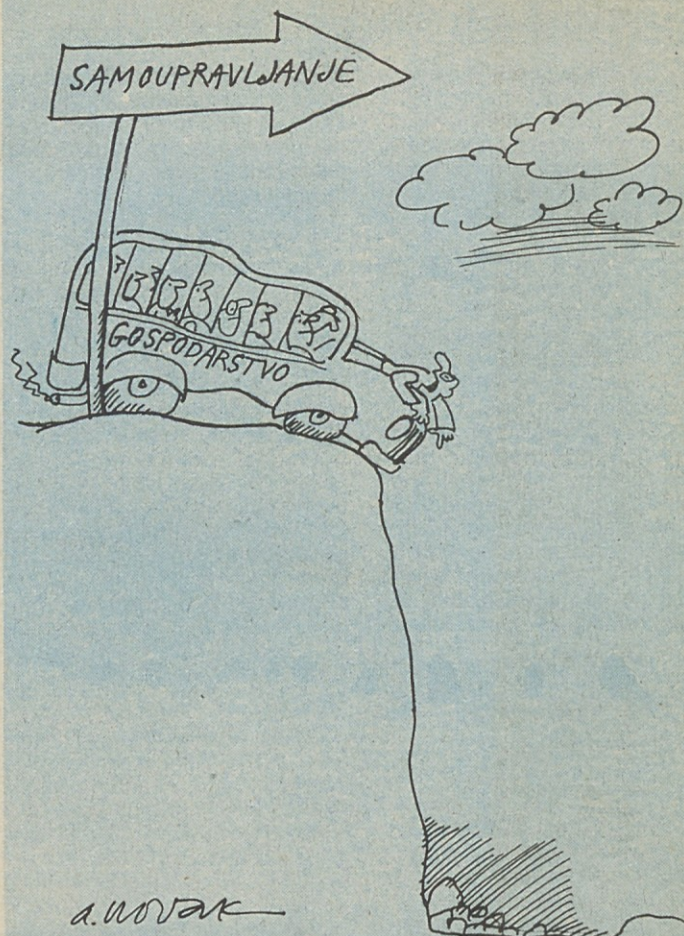
Kasete so izdelane iz aluminijske in železne pločevine, notranji deli so galvansko zaščiteni, zunanji pa lakirani s kvalitetnim lakom. Konstrukcijsko so prilagojene širokemu krogu uporabnikov: za industrijsko proizvodnjo, za šolski tehnični pouk ter za zahtevnejše individualne uporabnike. Dimenzije so razvidne iz tabele.

Tip kasete		Višina (mm)	Širina (mm)	Globina (mm)
HK	A1	132	150	196
	A2	132	300	196
	B1	100	150	196
	B2	100	225	196
	B3	100	300	196
HKS	1	210	274	250
	2	240	320	250
SKA				100
	M01	82	240	150
				200
				300
				200
	M02	100	320	300
				400
				100
	M1	164	240	150
				200
				300
HTF	1	40	180	154
	1/1	60	180	154
	2	80	180	154
	3	80	270	154
	4	80	360	154

Hladilni elementi so na voljo v več izvedbah za tranzistorje v okrovi TO 3, TO 5, TO 66 in TO 220.

Kasete in hladilne elemente lahko naročite na naslov: Iskra Merilna elektronika Horjul, prodajna služba tel. (061) 749-080 int. 49, na voljo pa so tudi v Iskrinih prodajalnah.

Zmanjkalo je cest! Kaže, da bomo morali sami zavijati roke in si jo zgraditi, če hočemo nadaljevati...

Iskra

Iskra ZORIN, o.s.u.o. CAOP, b.o.
Trg revolucije 3, 61000 Ljubljana (Brijona Krajnc)
Tel. 213-213 int. 3474

Osnove uporabe osebnih računalnikov (PC) učilnica (K1)

Urnik

I. Dan:

8.15 — 8.30 Uvod (Krstič)
8.30 — 9.45 Rokovanje s PO (Fabjančič)
10.30 — 11.30 MS-DOS 3.2 (Golob)
11.45 — 13.45 Menu — za računalniško rabo PO (Fabjančič)

II. Dan:

8.15 — 10.45 Wordstar — osnove popularnega besednega procesorja (Fabjančič)
11.45 — 12.45 Lotus — osnove (Fabjančič)
12.45 — 13.45 Lotus — osnove (Suhač)

III. Dan:

8.15 — 13.45 Vaje — konsultacije (Fabjančič)

Prvi tečaj bo od 02.09.1987 do 04.09.1987, ponovljeni pa od 09.09.1987 do 11.09.1987.

Ljubljana, 10. 06. 1987

Magister D. Krstič

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željeznov, tehnični urednik: Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica, Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.